

60.008/10

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.58. tűz a bábolnai mezőgazdasági kombinátban

be/z/p di

1979. március 20-.

kedden délután -feltehetően egy olajkályha műszaki hibájából- tűz keletkezett a bábolnai mezőgazdasági kombinát egyik nagy baromfiistállójában. szerencsére az épület éppen üres volt, szerdán telepítették volna be csibékkel. az oltásra kivonult komáromi, tatabányai és győri állami, valamint a szőnyi üzemi és a bábolnai önkéntes egységek két óra alatt eloltották a lángokat. a tetőszerkezet jelentős része azonban legégett. a tűz okának és a kár értékének megállapítására a vizsgálat még tart. /mti/

bb. 59. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
kedden 14 órától

nj di

1979. március 21.

- 25. gyorsítják az üzlethálózat bővítését komárom megyében
- 26. egészségügyi ellátásról a vi. kerületben
- 27. cukortermesztési rendszer beszámoló
- 28. állattenyésztés Franciaországban
- 29. elfekvő másodnyersanyagok
- 30. magyar-portugál kapcsolatokról /7. jav./
- 31. emlékkiállítás a petőfi irodalmi muzeumban /9. sz. jav./
- 32. Losonczi pál beszéde /6. jav./
- 33. Losonczi pál záróbeszéde
- 34. határőrfogadás szombathelyen
- 35. csillagászati tavasz
- 36. tudósküldöttség moszkvába
- 37. kiállítóterem tatabányán
- 38. tájrendezési tanácskozás
- 39. szakmatörténeti tanácskozás
- 40. ünnepi ülés /8. sz. jav./
- 41. szerk. figy.
- 42. kitüntetések
- 43. üdvözlő táviratok
- 44. ünnepek, megemlékezések országsszerte
- 45. kamara ülés
- 46. kallós ödön moszkvába
- 47. kitüntetés
- 48. vízművek
- 49. társulási szerződés
- 50. iskola frankvocis mihályról
- 51. szabó tamás kiállítás
- 52. tudományos konferencia
- 53. színházi bemutató
- 54. szimfónikus hangverseny
- 55. időjárásjelentés
- 56. 13 évi szigorított börtön
- 57. a külker. főisk. és áb együttműködése
- 58. tűz a bábolnai kombinátban
- 59. hírjegyzék

/mti/

..--

- v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: bajnok zsolt
szerkesztette: halasi györgy és dosztányi imre

1979. március 21. s z e r d a

bb.1. sortatarozás pesten és budán - bontások a bajcsy-zsilinszky uton

i don/pá/dg/ op di

1979. március 21.

az idén a mártírok útján és a bajcsy-zsilinszky uton folytatódik a sortatarozás. a budai főútvonalon a margit-hid-tól a széna térig mindkét oldalon összesen 56 épületet fiatalítanak meg. - mondta az mti munkatársának harasta miklósné, a fővárosi tanács ingatlankezelési és építési főigazgatóságának csoportvezetője. a budai épületek egy részét már beállványozták, és a kivitelezők, a fővárosi 1-es és 2-es számú építőipari vállalat dolgozói hamarosan megkezdik a munkát. mintegy 50 ezer négyzetméternyi homlokzatot újítanak fel: a házak többnyire zöld, barna és sárga színű ruhát kapnak.

a tatarozással egyidejűleg újrafestik az ablakkereket és a redőnyöket. öt épületet, a mártírok útja 38, 40, 51-53 és 67. számú, valamint az egyik sarokházat, a török utca 4 szám alattit, műanyagburkolattal vonják be. a főútvonalon kicserélik az elhasználadott, megkopott portálakat is. a többi között új kirakatot kap a 5/a., az 5/b, a 9., a 18. és a 22. számú épület.

/folyt köv./

-1-

UG

bb.1./sортatarozás.....folyt/p

világosszürke és világoszöld lesz az uralkodó szín a bajcsy-zsilinszky uton, ahol a házakat két ütemben tatarozzák. az első szakaszban, az idén 35 épület homlokzatát hozzák rendbe. a felújításon három fővárosi vállalat kollektívája dolgozik. a menetrend szerint ebben az esztendőben a bajcsy-zsilinszky ut 16-24 -, a 48-68. számú, valamint az utvonal vi. kerületi oldalán lévő épületeket tatarozzák, megerősítve a tetőszerkezeteket is. a külső munkákat befejezve az építők - ahol szükséges - a lakásokban folytatják a felújítást. már kiürítették és a következő hónapokban lebontják a bajcsy-zsilinszky ut 42. 44. és 46. szám alatti házakat, helyükön új épületeket emelnek.

a következő évben, a második ütemben a bajcsy-zsilinszky uton az ideai tervből kimaradó lakóházakat, illetve az épülő metró környékén levőket a váci utiakat tatarozzák, összesen 30-at.

harasta miklósné csoportvezető elmondta még, hogy a lakóházak tartós homlokzatot kapnak; a vakolat minőségére szigorú előírásokat adtak ki, amelyeket meg kell tartaniuk a fővárosi építőipari vállalatoknak. a jó minőségű munkához ugyanis rendelkezésre állnak az alapanyagok. a tartós homlokzat egyik előfeltétele például hogy mosott homokból készítsék a habarcsot, amihez utólag adagolják a különböző színező anyagokat.

a fővárosi tanács ingatlankezelési és építési főigazgatóságának terve szerint az idén mintegy 3,5 milliárd forintot fordítanak a lakások rendbehozatalára. az összeállított program szerint az esztendő végéig csaknem 10 ezer felújításra szoruló lakást korszerűsítenek. a munkálatok során tataroznak, tetőt és felvonót javítanak, fűdémét és fűtőberendezést cserélnék. /mti/

-.-

bb.2. ujjabb buszvezetői tanfolyamok- nőknek

i-don/dg/p di

1979. március 21.

a nők irányította autóbuszokban nem lehet érezni a sebességváltásokat, a lányok, asszonyok jól alkalmazkodnak a forgalmi viszonyokhoz, gyorsan és helyesen döntenek kritikus helyzetekben - így összegezték két hónap tapasztalatait a budapesti közlekedési vállalat szakemberei.

/folyt köv./

UG

-2-

bb.2.;/ujabbfolyt/p

a 26 buszvezetőnő január közepétől szállítja az utasokat a fővárosban. a vizsgáztatók szerint valamennyien az átlagnál jobban megfeleltek a követelményeknek. munkájukról elismeréssel szólnak az utasok is: a levelekből kiolvasható, hogy a nők a férfiaknál előzékenyebbek, udvariasabbak, használják a mikrofont, rendszeresen tájékoztatják az utazókat.

a közlekedési szakemberek továbbra is figyelemmel kísérik kolléganők munkáját. elbeszélgetnek velük s megvitatják a tömegközlekedésben előforduló különböző helyzeteket. a beszélgetésen orvosok és pszichológusok is részt vesznek. ezenkívül időről-időre alkalmassági vizsgálatokon mérik föl: nem következtet-e be valamilyen változás, ami esetleg valamelyiküket alkalmatlanná tenné a buszvezetésre.

a kedvező benyomások alapján, valamint a szélesebb körű tapasztalatgyűjtés céljából a közlekedés-és postaügyi minisztérium most engedélyezte a bkv-nak, hogy ujjabb buszvezetői tanfolyamokat indítson nők részére. a vállalat azoknak a fiatal lányoknak és asszonyoknak a jelentkezését várja, akik „b„ kategóriájú, személygépkocsira érvényes jogosítvánnyal rendelkeznek - a bkv a tanfolyamok szervezését jövőre is folytatja. /mti/

bb.3. az idén cementet ad az új béalapátfalvi gyár

i sb/fe/pp/p di

1979. március 21.

a béalapátfalvi új cementmű építkezésén befejeződött az első üzemegység, az agyagbánya kialakítása. így induló készletet gyűjthetnek az első gépsor üzemi próbáira. az építőipari beruházási vállalatától kapott tájékoztatás szerint jelenleg 16 építő, szerelő és gyártó vállalat csaknem kétezer dolgozója munkálkodik az építkezésen, s ami igen lényeges, a létszám növekedése ellenére javuló együttműködésben és tervszerűen. ez az összefogás tette lehetővé, hogy a múlt évben módosított és központilag jóváhagyott építési programban, az ugynevezett hálótervben megjelölt határidőket ütemesen, késedelem nélkül teljesítsék.

/folyt köv./

UG

-3-

bb.3./ az idén.....folyt/p

a program szerint az idén százezer tonna cement terelésével bucsuzik béalapátfalván a század elején épült régi üzem, amely az ország első cementgyára volt. ebben az évben szóhoz jut már az elődöt felváltó új ipartelep, amelynek két gyártósora ugyancsak száz-ezer tonna cementet készít az országnak. az első gyártósor üzem-részei és gépegységei átadásának ütemezése szerint májusban meg-kezdik az alapanyagok - az agyag, a mészkő és egyéb adalék - őrlését, júliusban begyűjtik az első klinkerégető forgókemencét, augusztus-ban megkezdik a cementőrlést, szeptemberben a tárolást és szállítást, októbertől pedig a három hónapos üzemi próbákat. az építő és szere-lővállalatok szocialista és munkabrigádjaitól indult kezdeményezés alapján azonban lehetőséget keresnek a munka meggyorsítására, a ha-tárvidék lerövidítésére. így a második gyártósor korábbi indításá-ra is kedvezőek a kilátások. ezzel a béalapátfalvától idén várt 200 ezer tonnánál több cementet kaphat az ország.

az új ipartelep termelésének fokozatos kibontakoztatásával a jövő évben várhatóan 800 ezer tonna cementet állítanak elő béalapátfalván, 1981-ben pedig már több mint egymillió tonnát, ami lehetővé teszi, hogy hazai cementiparunk import nélkül fedezze az ország ellátását. az sem mellékes, hogy az új ipartelep jóval gazda-ságosabban dolgozik, s majdnem feleannyi energiával állítja elő a cementet, mint a régi gyár. a környezetvédelemre fordított csak-nem egymillió forint pedig azt jelenti, hogy béalapátfalva és kör-nyéke megszabadul a régi gyárból áradó porfelhőktől, mert korszerű szűrőberendezések megóvják a levegő tisztaságát. /mti/

bb.4. francia rendező a magyar rádióban

1/kh/dg/p di

1979. március 21.

francia rendező vendége lesz a közeljövőben a magyar rádió-nak: a magyar irodalom franciaországi népszerűsítésében jelentős szerepet vállaló georges godebert látogat budapestre. a párizsi ady-estek szervezésében tevékenyen közreműködő rádiós szakember - aki az állami rádió rendezője - bozó lászló főrendező segítőpartnere volt a franciaországi programok sikeres lebonyolításában. viszonzásul most a magyar rendező vállalja a vendéglátó házigazda tisztét.

két feladattal érkezik hazánkba a vendég: először merimée egyfelvonásosának: az asszony ördög avagy szent antal megkísértése című, mészöly dezső fordította darabjának - rendezésére kérték fel. az április 9-e és 13-a között készített műsorban társrendezőként varga géza segíti munkáját. a rádiójáték befejezése után pedig buda-pestről készít dokumentumműsort hangtechnikus munkatársaival. az ősz-szeállítás a magyar főváros hangulatát mutatja be, felvételek ké-szülnek a többi között a parlamentben, a budai várban a vásárcastrók-ban, ezenkívül rövid történelmi áttekintést is adnak budapestről. /mti/

UG

-4-

bb.5. vendég karnagyok az idei beethoven koncerteken
martonvásáron

dáv/rj is di

1979. március 21.

elkészült egyik legrangosabb nyári zenei rendezvénysoro-zatunk, a martonvásári beethoven hangversenyek programja. idén három koncertet rendeznek, amelyeken a magyar állami hangver-senyzenekart neves külföldi karnagyok vezénylik. a sorozat június 23-án kezdődik. a nyitókoncerten paul capolongo olasz karmester vezényletével, s kovács dénes hegedűművész közreműködé-sével a prometheusz nyitányt, a d-dur hegedűversenyt és a viii. szimfóniát hallhatja a martonvásári hangversenyszínpad közön-sége. július 14-én jiri belohlavek csehszlovák karmester ve-zényletével, kiss andrás hegedűművész közreműködésével a corio-lan nyitányt, két románcot és a vii. szimfóniát adja elő a hang-versenyzenekar. július 21-én kurt wöss osztrák karmester ve-zényli a magyar állami hangversenyzenekart, s zempléni kornél zongoraművész közreműködésével a fidelio nyitány, a c-dur zongó-raverseny és a iii. /eroica/ szimfónia hangzik majd fel az év-százados fákkal körülvett hangversenykertben.

a külföldi zenerajongók körében is igen népszerű hangver-senysorozatra a jegyek árusítását májusban kezdik meg. /mti/

-.-

bb. 6. fajlagos halászati tilalom a balatonon - őrszolgálat az orvhorgászok ellen

szé/rj is di

1979. március 21.

fajlagos halászati tilalom a fogas-süllőre és a csukára lépett életbe a balatonon. a május 20-ig tartó tilalom alatt - az ivás időszakában kettőzött szigorral őrzik a tó halállományát, s mesterségesen is segítik az egyes fajták gyarapítását. rendszeresi-tették a süllő-ikrakeltetést, és tömegesen bocsátják a balatonba a tógazdaságokban előnevelt nemes halakat.

/folyt.köv./

UG

-5-

bb. 6. / fajlagos... 1. folyt./rj

a tervszerű fejlesztést azonban gátolja, hogy az utóbbi években nőtt a halállományt kiméletlen halfogási módszerekkel dézsmáló orvhorgászok száma: a rejtett-fenekhorgos fogás és a varszás megakadályozására megerősítették a balaton-partéri szolgálatát. a partőröket a nádasoktól övezett vízterületek megközelítésére vízijárművekkel is ellátták. /mti/

--

bb. 7. kevesebb a közúti baleset szabolcsban
kal/rj bam di 1979. március 21.

csökkent a közúti balesetek száma szabolcs-szatmárban tavaly állapította meg a megyei közlekedésbiztonsági tanács. az előző évhez viszonyított javulás a kbt aktivisták felvilágosító propaganda munkájának is tulajdonítható. 1978-ban 860 előadáson csaknem 80 ezer emberrel ismertették a legfontosabb közlekedési szabályokat a megye filmszínházaiban 300 alkalommal vetítették ilyen témájú filmeket, 48 vállalatnál rendezték meg a „vezess biztonságosan”, vetélkedőt, a legfiatalabbak részére is több mint 130 alkalommal szerveztek kerékpáros- és kismotoros ügyességi versenyeket.

a szabolcs-szatmári kbt újabb iskolai kresz-parkok kialakítását és szemléltető eszközök készítését támogatja. az idén megkülönböztetett figyelmet fordítanak a legkisebbek közlekedési ismereteinek gyarapítására. /mti/

--

bb. 8. kelta temetőre bukkantak az istállóépítők
szel/rj is di 1979. március 21.

kelta temető maradványaira bukkantak a vasvári kossuth tsz ujlaki majorjában, egy istállóépület alapozása közben. a savaria muzeum szakemberei a tsz jelzésére nyomban a helyszínre érkeztek, s megállapították, hogy ii-iii. századi sírkertet rejt a föld, ahová elhamvasztva temették a halottakat.

a feltárás során vasfegyvereket, bronzékszereket és agyagedényeket találtak a sírokban. /mti/

--

UG

-6-

bb.9. a mezőgazdasági géppark biztató tavasi startja

i/jf/tr/pp/a/di

1979. március 21.

megkezdődtek a mezőgazdaságban a tavasi gépi munkák. az üzemek minden korábbinál nagyobb teljesítményű gépparkkal rendelkeznek, és gépek választéka is jobban alkalmazkodik az igényekhez. mindez megfelelő alapot kínál az idei tervek teljesítéséhez.

a hazai mezőgazdasági gépállomány összes motor teljesítménye kerekén 9 millió lóerő. ilyen kapacitású gépparkkal az üzemek még soha nem rendelkeztek. a mai traktorkapacitás 4 millió lóereje harmadával haladja meg az 1970. évi. egy-egy traktor átlagos teljesítménye 80 lóerő. mindjobban elterjednek a nagy-vontatók, ezek adják az összes gépi-lóerő mintegy 10 százalékát. az idei szezonban kétezernél több 200 lóerőnél nagyobb teljesítményű vontató dolgozik majd a határban. nem jelent ellentmondást az, hogy az üzemek idén, csak, 55 700 traktorral rendelkeznek a 9 évvel ezelőtti 67 ezerrel szemben, miután a gépek többet tudnak, mint a korábbi években. így mindent egybevetve a kevesebb számú vontatóval több munkát végezhetnek.

gyarapodik a tsz-ek és az állami gazdaságok teherautó állománya is. néhány évvel ezelőtt még csak 13 000-et tartottak számon, jelenleg 25 000-et. a teherautók a nagyobb távolságu szállításoknál mind jobban kiszorítják a forgalomból a pótkocsis vontatókat, üzemeltetésük azért is gazdaságos, mert a szezonon kívül is teljeskörű foglalkoztatásra nyílik lehetőség.

jelenleg 14 500 gabonakombájn áll az üzemek rendelkezésére, ehhez társulnak a következő hónapok vásárlásai. mind jobban terjednek a nagy teljesítményű kombájnok, ezek teszik ki a gépállomány ötödét, összes teljesítményének pedig harmadát, ami szintén a hatékonyság javulását mutatja.

gondot okoz, viszont, hogy továbbra sincs elegendő magajáró betakarítógép- bár kétségkívül javultak a beszerzési lehetőségek, - és a korszerű rakodógépekből is többre lenne szükség. /mti/

--

7.34/a

81007

- 7 -

bb.10. rekordmennyiségű kukorica vetőmagot fémzároltak bolyban - ujtással javították a minőséget

igó/is/a/di

1979. március 21.

rekordmennyiségű kukorica vetőmagot fémzároltak a bolyi mezőgazdasági kombinátban, ahol most fejeződött be a másfél száz napos feldolgozási időny. a többlet vetőmagra nagy szükség van a mostani tavaszon, hiszen a mezőgazdasági üzemek országsszerte növelni akarják kukorica-vetésterületüket. a 22 ezer hektáron gazdálkodó bolyi kombinát ezen a téren is jó példával jár elől. teljes szántóterületének 46 százalékát foglalja el az idén ez a fontos takarmánynövény.

az ország legnagyobb, legkorszerűbb vetőmagüzeme tizenháromezer tonna kukorica vetőmagot állított elő. soha ennyi nem készült még bolyban, és a minősége is jobb a szokottnál. a feldolgozási időny kezdetén ugyanis új szárítóüzem kezdte meg a működését. építéséhez a vállalat ujtókollektívája hazánkban eddig nem alkalmazott technológiai megoldásokat dolgozott ki, így jobb minőségű, versenyképesebb vetőmagot állíthatnak elő, mégpedig energiatakarékos módon. a beruházás 18 és fél millió forintos költsége az első kísérleti - évben megtérült.

a hivatalos minősítés szerint valamennyi kukorica vetőmagtétel kilencven százalék feletti csirázóképességgel rendelkezik. elsősorban a hazai gazdaságok használják fel, de a kgst országok is szívesen vásárolják a bolyi vetőmagot. a teljes mennyiség 40-50 százaléka kerül bulgáriába, csehszlovákiába, lengyelországba, az ndk-ba és a szovjetunióba./mti/

--

bb.11. munkavédelmi klub ózdon

hag/is/a/di

1979. március 21.

munkavédelmi klub alakult a mintegy tizennégyezer dolgozót foglalkoztató ózdi kohászati üzemekben.

az elmúlt három esztendőben - a biztonságtechnika korszerűsítésével - négyszáz tizenkilencről háromszázötvenöt-re csökkent az évenkénti balesetek, és több mint ezerkétszáz nappal mérséklődött a munkából kieső napok száma. a most megalkult klub szervezett felvilágosító munkával járul hozzá az üzemi balesetek elleni védelem eredményeinek gyarapításához. egy-egy speciális témával foglalkozó összejövetelekre névreszóló meghívót kapnak az érdekeltek, akik a munka biztonsága szempontjából „gőrcső”, alá veszik az adott szakterületet.

/folyt.köv./
8.00/a

- 8 -

8507

bb.11./ munkavédelmi.....folyt./-a

a következő hónapokban például egy -egy foglalkozáson vesznek majd részt a szocialista brigádok vezetői, a villamosüzem csoportvezetői, a társadalmi munkavédelmi felügyelők, a gyár tervezőintézetének dolgozói, az ipari gépmentők, valamint az üzemvezetők és a gyáregységvezetők is./mti/

--

bb.12. integetés helyett urh rádiólánc

szel/is/a/di

1979. március 21.

ujabb ugynevezett rádiós körzeteket alakítanak ki a forgalmasabb nyugat-magyarországi vasuti csomópontokon. ezekben urh rádiólánc segítségével teremtenek információs kapcsolatot a mozgó járművek és az állomások személyzete között a nem mindig pontos és biztonságos integetés, mutogatás helyett. az urh-nak főként az igen balesetveszélyes tolatásnál nagy a jelentősége.

a máv szombathelyi igazgatóságának 10.6 millió tonna árut kell az idén elfuvaroznia, 200 000 tonnával többet, mint tavaly. vonalain a belföldi forgalmon túl jelentős tranzit szállítmányok is futnak, északi, déli és nyugati szomszédaink között. naponta többszáz vagon kezelnek, tolatnak, rendeznek az itteni vasutas dolgozók, azért, hogy egy-egy tehervonat csaknem ezer tonna árut vigyen. a rádiós körzetek nagy segítséget nyújtanak e tekintélyes feladat megoldásához. az igazgatóság ebben az esztendőben 3,2 millió forintot szán létrehozásukra./mti/

--

bb.13. éjjel-nappal nyitva tart a vámoszabadi határátkelő

cser/is/a/di

1979. március 21.

éjjel-nappal nyitva tart a győr közelében lévő vámoszabadi közúti határátkelőhely, amelyet győrből a 14-es számú főútvonalon lehet megközelíteni. a magyar-csehszlovák közös határállomás közvetlenül a duna parton, a magyar oldalon áll. eddig itt elsősorban a kishatárforgalmat bonyolították le, miután azonban az elmúlt évben majdnem egy millióan léptek át ezen az átkelőhelyen a magyar-csehszlovák határt, a két ország illetékesei a folyamatos éjjel-nappali nyitvatartás mellett döntöttek./mti/

--

8.10/a

- 9 -

8507

bb.14. magyar-portugál kulturális és műszaki-tudományos kapcsolatok

i/mir/z/bc/a/di

1979. március 21.

a xx. századi magyar festészet legnevesebb alakjai - közöttük derkovits gyula, kassák lajos, barcsay jenő, kondor béla és mások - több mint 130 festményét bemutató kiállítás nyílik a napokban a portugál fővárosban, s a tárlat színhelyén hangversenyt ad a debreceni kodály kórus. - e két rendezvény szerves része az utóbbi időben egyre jobban fejlődő magyar-portugál kulturális együttműködésnek.

hazánk és a portugál köztársaság diplomáciai kapcsolatainak felvétele után az 1976-ban és az 1977-ben aláírt kulturális, illetve műszaki-tudományos egyezmény teremtette meg az együttműködés alapjait. azóta ösztöndíjasok sora - több társadalomtudományi és természettudományi szakember, művész és muzeológus - járt tanulmányuton hazánkban, s a magyar tudományos szakemberek portugáliai tanulmányutjai is hozzájárultak kapcsolataink fejlődéséhez.

az eddigi magyar kulturális rendezvények jól érzékeltetik együttműködésünk biztató perspektíváit. kovács dénes hegedűművész és németh gyula karmester személyében muzsikusaink ott voltak az estoril-i fesztiválon, a sebő együttes hangversenyein pedig lisszabon, évora és caldas da rainha közönsége tapsolt. magyar filmnapok voltak az idén portóban, coimbraban és santarém-ben. a híres gulbenkian alapítvány lisszaboni székházában rendezett magyar filmhéten mérsáros mártá, jancsó miklós, kósa ferenc, sándor páál és mások filmjeit - tíz nap alatt - 10 ezer néző látta. a rendezvény sikerét újságcikkek, kritikák tucatjai fényjelezték és kovács andrás filmrendezővel 35 perces interjút sugárzott a portugál televízió.

bontakozó könyvkiadói együttműködésünk eredményeként küszöbön áll az első portugál nyelvű magyar költői antológia kiadása: többek között petőfi, radnóti miklós, illyés gyula, nagy lászló és juhász ferenc verseivel.

/folyt.köv./
8.20/. a

gzo

- 10 -

† Sándor

bb.14./ magyar-portugál.....folyt./-a

a közelmúltban budapestre szerződött portugál lektor segítségével már készül a portugál költők magyar nyelvű antológiája is. a kultura külkereskedelmi vállalat és a portugál kulturális államtitkárság közös kiadásában magyarországon készülnek egyes portugáliában megjelenő klasszikus zenei hanglemezek. tervezik, hogy - a budapesti szimfonikus zenekar és németh gyula karmester közreműködésével - még az idén kiadják luiz de freitas branco, portugál zeneszerző műveinek hanglezetét, s tárgyalások folynak operaénekesek, karmesterek, táncosaink portugáliai vendégszerepléséről is.

oktatási együttműködésünk fontos állomásaként a napokban kezdte meg működését az eötvös loránd tudományegyetem, portugál tanszéki csoportja, amely több mint félezer portugál irodalmi és szakkönyvet kapott a különböző portugáliai intézményektől, tudósoktól, egyetemi tanároktól. a gulbenkian alapítvány további kétezer kötetet ajándékoz egyetemünknek: e könyvek egy része már meg is érkezett. hasonló, magyar egyetemi tanszék felállítását tervezik partnereink a lisszaboni tudományegyetemen.

műszaki-tudományos kapcsolataink elsősorban a kutató és fejlesztő intézetek együttműködését célozzák, egyebek között a mezőgazdasági - a talajtani, a növénytermesztési és nemesítési, az állattenyésztési és az állategészségügyi kutatások, valamint az érc kutatás területén, s a településhálózat fejlesztését érintő, és iparjogi kérdésekben./mti/

-.-

bb.15. megkezdődött a ^{és} együttműködési ^{ának} ülése a kgst mexikó vegyesbizottság

k/sl/pá/pp/a/hgy

1979. március 21.

budapesten szerdán megkezdődött a ^{és} kgst mexikó vegyesbizottság 3.ülése. a bizottságot a kgst és mexikó között 1975. szeptemberében létrejött együttműködési megállapodás alapján hozták létre, első ülését 1976-ban moszkvában, második ülését pedig 1977-ben mexikóban tartotta.

/folyt.köv./
8.40/a

, együttműködési

- 11 -

10²⁰g7

bb.15./ megkezdődött.....folyt./-a

a mostani ülésen a kgst országok delegációit miniszterhelyettesek, a mexikói küldöttséget guillermina sanchez mesa de solis külügyi államtitkárnő vezeti, akinek kíséretében van alfonso yanez halásznai államtitkár. a vegyesbizottság elnöki tisztét udvardi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes tölti be, aki egyben a magyar delegációt is vezeti. az ülésen áttekintik a kgst országok és mexikó gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésének helyzetét, az eddigi eredményeket és meghatározzák a további teendőket./mti;

--

felhasználható: 12.00 órától!

bb.16. kádár jános fogadta romesh chandrát

t/km/mi/a/hgy

1979. március 21.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára szerdán a kb székházában fogadta romesh chandrát, a béke világtanács elnökét, aki a nemzetközi demokratikus szervezetek vezetőivel folytatott konzultációra érkezett hazánkba. kádár jános és romesh chandra véleménycserét folytattak a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről és a béke világmozgalom tevékenységéről. a baráti légkörű találkozón jelen volt berecz jános, az mszmp kb osztályvezetője, sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke, - bvt elnökségének tagja és laukó károly, a bvt magyar titkára.
/mti/

--

bb.17. számítógépes vérgáz-analizátor - a radelkis orvosi műszerkiállítása

t/ol/mm/pp/a

1979. március 21.

az egészségügyi intézmények korszerűsítési programjára alapozva orvosi műszereinek szélesebb körű hazai hasznosításával számol a radelkis elektrokémiai műszergyártó szövetkezet. szerdán az omker bemutatótermében rendezett kiállításon 37 orvosi műszert - köztük több új konstrukciót, illetve továbbfejlesztett - változatot - mutattak be.

/folyt.köv./
12.18/a

- 12 -

13507

bb.17./ számítógépes.....folyt./-a

a megnyitóval egyidőjűleg tartott sajtótájékoztatón a szövetkezet vezetői elmondották: műszereik többsége állja a versenyt a hasonló rendeltetésű nyugati konstrukciókkal. ennek ellenére idehaza kevésbé kelendők, mint külföldön, a szövetkezet múlt évi 300 millió forintos termeléséből 240 milliót tett ki az export. fenntartva exportbővítő törekvéseit, szívesen szállítanának hazai megrendelőknek is.

a 3 napig nyitvatartó kiállításon a legsikeresebb termékek sorában mutatják be ezúttal már új, számítógépes, igen magas technikájú változatában a vérgáz-analizátort, amely egy csepp vérből egy-két percen belül lehetővé teszi a pontos diagnosztikai elemzést. látható az intenzív ellátás nélkülözhetetlen műszere, az op-266 biológiai alkali analizátor is, amely a vér káliumkoncentrációjának mérésével rendkívül gyorsan fel tudja deríteni a szív működés rendelkezési állapotait. az emberi szervezet enzim-működését - ami különösen altatás alatt rendkívül fontos - nagy pontossággal tudja vizsgálni az oh-408 acigraph műszer.
/mti/

--

bb.18. halálos baleset

mi/a/pp

1979. március 21.

csongrád megyében eperjes külterületén egy kanyarban boros ferenc 30 éves raktáros eperjesi lakos motorkerékpárjával kisodródott az uttest bal oldalára és felborult. ezt követően a motorkerékpár az ott haladó gyalogosoknak vágódott. a baleset következtében a gyalogosok közül a 4 éves pintér mónika eperjesi lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. vass emőke 4 éves gyermeket életveszélyes, egy személyt és a motorkerékpár vezetőjét súlyos sérülésekkel szállították a mentők kórházba, boros ferenc vezető engedélyét a rendőrség bevonta és megkezdte a baleset vizsgálatát./mti/

--

12.40/a

- 13 -

13507

bb.19. ady endre nevét viselő iskolák diákjainak találkozója nagyatádon

káp/st/a/pp

1979. március 21.

az ady endre nevét viselő közép.foku oktatási intézmények diákjainak kétnapos találkozója kezdődött meg szerdán a somogy megyei nagyatádi ady endre gimnázium és egészségügyi szakközépiskola rendezésében. a találkozó a csengeri, a ráckevei, sarkadi gimnázium, az egri, az ózdi és a szegedi középiskolai kollégium, valamint a rendező intézmény képviselői vettek részt. szerdán vers és prózamondó versenyt, sportvetélkedőket bonyolítottak le. a program második napján a diákok somogy megye irodalmi emlékeivel ismerkednek, és üzemlátogatáson vesznek részt./mtu/ ^{helyei}

--

bb.21. pótlás a bb.15-ös hirhez

sl/pá/a/pp

1979. március 21.

mai bb.15-ös számú hírünközhöz/ megkezdődött a kgst és mexikói vegyesbizottság ülése/ az anyag végére pótlásként a következő szöveget adjuk:

^{együttműködési} a kormány nevében biró józsef külkereskedelmi miniszter üdvözölte a tanácskozás résztvevőit./mti/

--

bb.20. időjárásjelentés

a/pp

1979. március 21.

a meteorológiai intézet jelenti március 21-én, 12.00 órakor:

folytatódik a tavaszi idő

/folyt.köv./

12.45/a

- 14 -

1405/77

bb.20./ időjárásjelentés.....folyt./-a

nyugat-európát az elmúlt 24 óra alatt hűvösebb levegő árasztotta el. Ennek első hulláma szerda reggelre varsó-zágráb vonalig jutott el, míg a második hullám megközelítette kontinensünk óceáni partvidékét. az említett első hullám hatására nyugat-európában a hőmérséklet az évszaknak megfelelő értékre esett vissza, a második vonaltól nyugatra pedig több fokkal ^{az} átlagos alá. ezzel egyidőben a kárpát-medence keleti felében és a balkán-félszigeten még a dél felől áramló enyhe levegő alakította az időjárást, így a felsorolt területeken a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 4-6 fokkal magasabb volt az elmúlt évek átlagánál.

hazánkban kedden időnként kissé megnövekedett a felhőzet, általában 6-11 órán át sütött a nap. kedd este, illetve a szerdára virradó éjszaka több helyen esett az eső, záporok alakultak ki. a lehullott csapadék mennyisége nem volt számottevő, csupán kaposvárról jelentettek 2 mm-t, országsteret élénk, sőt többfelé időnként erős volt a délnyugati, déli szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet 15-20 fok között alakult. szerda hajnalra 3-9 fokig hűlt le a levegő. délelőtt időnként megnövekedett a felhőzet, de esőt sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 12-16 fok között alakult.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 12,9 fok volt, a százéves átlagnál 6.5 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig:

időnként megnövekvő felhőzet, főként a délutáni órákban szórványos záporral, zivattal.

napközben élénk, időnként erős déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet :3-8, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 13-18 fok között.

a duna vízállása budapestnél 502 cm, vízhőfok 7 fok.

/mti/

12.50/a

--
- 15 -

1405/77

bb.22. napszemüveg és divat

t/kf/tr/a/pp

1979. március 21.

az éles tavaszi fényben, a vakító nyári napsütésben az orvosok, az optikus szakemberek ajánlják a napvédő szemüveg használatát. az ofotért felkészült az igények kielégítésére. ezt bizonyította asbóth utcai mintatermében szerdán tartott bemutatója is.

a vállalat szakemberei elmondották, hogy az idén több mint félmillió napvédő szemüveg kerül forgalomba. a hazai gyártmányokon kívül mintegy 80 ezer csehszlovák, lengyel és osztrák import-szemüveg gazdagítja a választékot. a vásárlók 60féle típusból - köztük 12 új fajtából - választhatják ki a maguknak tetszőt, az arcukhoz illőt. újdonság, hogy a most a napokban kezd meg az anyagában színezett dioptriás lencsék szállítását - 50 000- 80 000 darabot kap belőle az ofotért, így a szemüveget viselőknél sem kell majd külön napvédő előtet hordaniuk.

szó esett a bemutatón a szemüvegdivatról is. amely valamelyets változott az elmúlt évek óta. az arcot szinte betakaró nagy, kerek formákat felváltották a szögletes, közepe méretek. a keretek többsége változatlanul műanyagból készül, de tért hódítanak már a fémkeretes, sőt a keretnélküli típusok is./mti/

--

bb.23. tilos a tüzgyújtás - a mezőgazdasági és élelmezés-ügyi minisztérium felhívása

pp/mi/a

1979. március 21.

a tavaszi csapadékszegény időjárás, valamint a gondatlanul végzett gaz-és parlagégetések következtében az erdők tüzveszélye megnövekedett. ezért a mém a belügyminisztérium tüzoltóság országos parancsnoksággal egyértésben az erdőkből - a kijelölt tüzrakó helyeken is -, valamint az erdőtől 200 méteren belül minden tüzgyújtást, ideértve a gaz-és parlagégetést is, 1979. március 22. napjától átmeneti időre megtiltja. egyben felhívják a vasuton, vagy közúti gépjárműveken utazók figyelmét arra, hogy égő anyagot, gyufát az ablakon ne dobjanak ki, mert azzal az utmenti növényzetben és az erdők faállományában jelentős károkat okozhatnak./mti/

--

13.00/a

- 16 -

14/05/a

bb.24. új üzletek miskolcon

kör/st/a/pp

1979. március 21.

miskolc legnagyobb élelmiszerüzletét nyitották meg szerdán a belvárosi lakótelepen. a kétezer háromszáz négyzetméter alapterületű csemege abc áruház határidő előtt fél évvel készült el. ugyancsak a belvárosi lakótelepen nyílt meg kedden tízenkét szakbolt összesen több mint hatszáz négyzetméter alapterülettel, s megkezdtek az árusítást az épülő avasi városnegyed háromszáz négyzetméter alapterületű élelmiszerboltjában is./mti/

--

bb.25. a belföld főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1979. március 21-én 14.00 óráig

a/hgy

1979. március 21.

1. sortatarozás pesten és budán
2. buszvezetői tanfolyamok - nőknek
3. bélapfalvi cementgyár
4. francia rendező a magyar rádióban
5. vendég karnagyok
6. őrszolgálat az orvhorgászok ellen
7. kevesebb közúti baleset szabolcsban
8. kelta temető
9. a mezőgazdasági géppark
10. újítással javították a minőséget
11. munkavédelmi klub ózdon
12. integetés helyett urh rádiólánc
13. vámoszabadi határátkelő
14. magyar -portugál kulturális és műszaki-tud.kapcsolatok
15. kgst
16. kádár jános fogadta romesh chandrárt
17. számítógépes vérgáz-analizátor
18. halálos baleset
19. diáktalálkozó nagyatádon
20. időjárásjelentés
21. pótlás a bb.15-höz
22. napszemüveg és divat
23. tilos a tüzgyújtás
24. új üzletek miskolcon
25. hírjegyzék

/mti/

14.05/a

- 17 -

14/05/a

bb.26. gyermekalkotások a lengyel kulturában

t da/bc/p hgy

1979. március 21.

a budapesti lengyel tájékoztató és kulturális központban szerdán tárlat nyílt annak a mintegy százötven -5-15 év közötti-gyermeknek az alkotásaiból, akik a varsói lakásszövetkezet kulturházának képzőművészeti műtermében ismerkednek a művészettel. az ifjú alkotók művésztelepeken, kirándulásokon, különféle rendezvényeken, és természetesen a mindennapi életben szerzett élményeiket, benyomásait, tapasztalataikat örökítették meg. a víz-és olajfestményeket, tusrajzokat, szobrokat, bábukat felsorakoztató tárlatot barbara szydelska képzőművész, a műterem gyermekvezetője nyitotta meg.

a nemzetközi gyermekév alkalmából rendezett tárlatot április 4-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

--

bb.27. németh károly fogadta a moszkvai pártbizottság delegációját

k/fe/bc/p hgy

1979. március 21.

németh károly, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a kb titkára szerdán fogadta a raisza fjodorovna gyementyeva, az szkp központi bizottságának tagja, a moszkvai pártbizottság titkára vezetésével - hazánkban tartozkodó küldöttséget. a találkozón részt vett méhes lajos, az mszmp kb tagja, a budapesti pártbizottság első titkára. ott volt vlagyimir jakovlevics pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete is./mti/

--

bb.28. elhunyt pethes ferenc színművész

i km/fe/p bc hgy

1979. március 21.

pethes ferenc érdemes művész, a magyar színházművészet jelentős egyénisége, aki több évtizeden át számos színpadi és filmszerepben lépett a közönség elé, március 21-én, életének 74. évében elhunyt. temetéséről később intézkednek.

thália színház
magyar színházművészeti szövetség

x x x
/folyt köv./
15.35/p

v

-18-

16²⁰

bb.28. /elhunytfolyt/p

pethes ferenc 1905-ben nagykörűn született. a színészegyesület színészképző iskolájában 1928-ban kapott diplomát. pályáját miskolcon kezdte 1929-ben, ahol táncos, komikus és karakter szerepeket játszott. az andrássy-uti színházban, a magyar, illetve az új magyar színházban 1931-től 1944-ig lépett fel. ezekben az években több más fővárosi színházban is vendégszerepelt. a felszabadulás után egy ideig vidéken, majd a fővárosi operett-színházban játszott. 1960 óta volt a vidám színpad művésze. utóljára a thália színházban, jókai anna: tartozik és követel című színművében láthatta a közönség, 1971-ben.

a színházkedvelők vérbő humorral és jó stílusérzékkel rendelkező, izes, eredeti hangú jellemszínészként ismerték. sok évtizedes pályafutása során több műfajban alakított figyelemkeltő szerepeket. falusi tárgyú színjátékok és filmek izes beszédű parasztfigurájaként tűnt ki. a 30-as, 40-es évek filmjeinek kedvelt mellékszereplője volt. emlékezetes sikereket ért el a Bánk bánban tiberius szerepében, orgonként moliére tartuffe-jében, életre keltette frosch alakját strauss a denevér című művében. az utóbbi években a veréb is madár, az imposztorok, a nyulak a ruhatárban című filmekben vállalt szerepet. művészeti munkásságának elismeréseként 1954-ben a magyar népköztársaság érdemes művésze címmel tüntették ki.

/mti/

--

bb.29. előtérben: a gyártmányfejlesztés - a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének központi vezetőségi ülése

t ol/mi/pp/p hgy

1979. március 21.

ujfajta, speciális nyomópapírok, levélborítékok, felmiszerek csomagolásához szükséges, polietilénrel társított termékek egész sora tanúsítja: eredményes a gyártmányfejlesztés a papíripari vállalatnál. az új gyártmányok tükrözik azt is, hogy a vállalat időben bekapcsolódott a papír-és cellulóz iparban világszerte végbe menő technikai-technológiai változások folyamatába-, állapította meg szerdai ülésén a nyomda-, a papíripar és sajtó dolgozói szakszervezetének központi vezetősége.

meghallgatták juhász mihálynak, a papíripari vállalat vezérigazgatójának tájékoztatóját, aki rámutatott: az elért eredményekhez hozzásegítették a vállalatot a kgst-vel, a fao-val, valamint a nagyobb nyugat-európai alkotó közösségekkel fennálló kapcsolatok is.

/folyt köv./
15.45/p

-19-

16³⁰

bb-29./ /előtérben.....folyt/p

a nemzetközi tapasztalatoknak megfelelően a fejlesztési törekvések célja hazánkban is a gazdaságosabb nyersanyaghasznosítás és az energiatakarékosság. szólt arról, hogy az egy lakosra jutó papír- 10 év alatt gyakorlatilag kétszeresére, 65 kilogrammra nőtt. az igények további növekedésével számolva a fejlesztésben jelentősége van annak, hogy a korábban másodlagosnak tekintett nyersanyagok- például a hazánkban is fellelhető lombosfafajták - s a papír hulladékok a termelésnek egyre inkább fő szereplőivé válnak emellett célkitűzése a hazai kutatásnak, hogy azonos mennyiségű nyersanyagból minél nagyobb nyomópapír, illetve csomagolóanyag- felületet nyerjenek. a gépi korszerűsítések új, termelékenyebb, energiatakarékosabb és a környezetet is jobban kímélő technológiák ki- dolgozását, bevezetését tették lehetővé. egyebek mellett például a fajlagos vízfelhasználás az egy kilogramm papír előállításához szükséges korábbi 100-120-ról 30-50 literre mérsékelhető, ami kedvezően hat az energiaszükséglet alakulására, s kevesebb vizet kell a vegyszerektől megtisztítani. ilyen és hasonló témák foglal- koztatják a vállalat keretében működő papír ipari kutató intéze- tet jelenleg is. munkájának hatása mérhető a termelésben; a be- fejezett kutatásoknak több mint 50 százaléka rövid úton a gyá- rakban, hasznosul. a javasolt eljárások bevezetéséhez a gyárakba kihelyezett kutatócsoportok nyújtanak helyszíni segítséget.

a szakszervezet központi vezetősége egyetértett a papír- ipar fejlesztési terveiben foglalt fő célkitűzésekkel, számottevő eredményként nyugtázta azok időarányos teljesítését. a tájékozta- tóban megjelölt feladatok közül különösen az anyag-és energiameg- takarítást eredményező kutató-fejlesztő munka hatékonyságának növe- lését, a nemzetközi együttműködésben rejlő lehetőségek szélesebb körű hasznosítását állította az elkövetkező időszak tennivalóinak középpontjába./mti/

-.-

bb.30. könnyebb munkával több cipőfelsőrész készül - kedvezőek az unido-szervezés tapasztalatai szigetváron

han/is/p hgy

1979. március 21.

többet termelnek és többet is keresnek a minőségi cipőgyár szigetvári gyáregységében azok a dolgozók, akik Magyarországon elsőként az unido-szervezés alkalmazásával, készségelemzéses analitikus betanítási módszerrel sajátították el a cipőfelső- rész készítés tűzési és szélezési műveleteit. a tapasztalatok kicserélésének hasznosítása céljából szerdán kétnapos konferencia kezdődött szigetváron a könnyűipari szervezési tanácsadó szolgál- lat rendezésében, több mint félszáz cipőipari szervezési szak- ember részére.

/folyt köv./
16.00/p

-20-

1635

bb.30./- könnyebbfolyt/p

az angol módszer lényege : a szakmában teljese járatlan dolgozó a cipőfelsőrész-készítés elemekre bontott műveleteit rö- vid hat hét alatt szakmunkási szinten megtanulja. az oktatás során külön feladat a cérna befűzése, a tű kivétele, cseréje, az egyes tű- zési típusok megtanulása, stb. időmérő órával a dolgozó maga el- lenőrzi gyakorlásának eredményét. csak amikor a kívánt szintet elérte, halad tovább, tanul újabb műveletet. a mino szigetvári gyár- egységében 1977 végétől foglalkoznak a módszerrel, s eddig hatvan dolgozó részesült ilyen képzésben. olyan dolgozók is, akik korábban nem teljesítették a normát, a műveletek újbóli tanulásával sokkal eredményesebben dolgoznak. az értékelése szerint minegy 20 száza- lékkel növelhető a termelékenység a cipőgyártásnak azon a terü- letén, ahol az analitikus betanítási, illetve továbbképzési módszer alkalmazható. gyakorlatban ez azt jelenti, hogy műszakonként 2-3 párral több cipőfelsőrést készít egy-egy dolgozó, nagyobb fáradt- ság nélkül. természetesen a magasabb teljesítményért több pénz is jár.

a szigetvári cipőgyár rövidesen háromszáz fős felsőrész készítő üzemmel bővül szentlőrincen. az itt dolgozók kivé- tel nélkül az új módszerrel sajátítják el feladatukat.

a konferencia résztvevői előadások, filmvetítés és üzemlátogatás során megismerkednek a szervezés legapróbb részletei- vel./mti/

-.-

bb.31. megnyitották a tudományos diákkörök országos konferenciáját egerben

kov/st/p hgy

1979. március 21.

egerben a technika házában szerdán ünnepélyesen megnyitották a 14. országos tudományos diákköri konferenciát. a megnyitó ünnepe- gen az ország mintegy 20 felsőoktatási intézményének vezetői, ta- nárai, hallgatói vettek részt. az elnökségben foglalt helyet dr. polinszky károly oktatási miniszter is.

dr. szücs lászló, a ho si minh tanárképző főiskola főigaz- gatója vendéglátó szervek nevében köszöntötte a tanácskozást, majd knopp andrás oktatási miniszter helyettes, az országos tudo- mányos diákköri tanács elnöke mondott megnyitó beszédet. méltat- ta a felsőoktatási intézmények diákjainak gyorsan fejlődő tudományos tevékenységét. elmondta, hogy az elkövetkező napokban az ország több városában 12 szekcióban tanácskoznak majd az egye- temek és a főiskolák tudományos munkával legsikeresebben foglalkozó diákjai.

/folyt köv./
16.05/p

-21-

1640

bb.31./megnyitották ...
....folyt/p

az országos konferenciát az elmúlt hónapokban megelőzték az egyetemi, főiskolai tanácskozások és a legsikeresebb pályamunkák, illetve szerzőik jutottak tovább az országos konferenciára. az ugrásszerű fejlődést szemlélíteti, hogy két évvel ezelőtt ezer dolgozatot vitattak meg a tudományos diákkörök legmagasabb fórumán, az idén pedig kétezer pályamunka kerül megvitatásra.

a miniszterhelyettes szólt arról is, hogy a kormány tudományos politikai bizottsága határozatban szorgalmazta a diákoknak a tudományos kutatómunkába való fokozottabb bevonását és a diákköri mozgalmak továbbfejlesztését. hangsúlyozta annak fontosságát a jövőbeli kutatógárda képzése szempontjából, hogy a diákok már egyetemi, főiskolai tanulmányaik idején megismerkedjenek a tudományos kutatás módszereivel, eszközeivel. hangzása után megemlékeztek a tanácsköztársaság kikiáltásának 60. évfordulójáról, majd a ho si minh tanárképző főiskola irodalmi színpada adott ünnepi műsort.

az ünnepélyes megnyitással egyben megkezdődött egerben a társadalomtudományi szekció háromnapos vitája. ebben a szekcióban több mint 250 pályamunka kerül a tudományos élet kiválóságaiából álló bizottság elé. /mti/

..- a megnyitó beszéd el

bb. 32. színjátszó együttesek bemutatója a dorogi üzemekben

ráb/st/rj hgy

1979. március 21.

budapesti és komárom megyei öntevékeny színjátszó együttesek tartottak bemutatókat szerdán a dorogi üzemekben. ebédszünetben és műszakváltáskor szerepeltek a bányagépgyártóban, a szénosztályozónál és a bányüzemnél. többek között a kisz kb központi művészegyüttesének irodalmi színpada, a fővárosi pince-színház, az esztergomi klubszínpad és a komárom megyei állami építőipari vállalat irodalmi színpada mutatkozott be. a munkásélet egy-egy epizódját felelevenítő színvonalas pódiumjátékokkal mindenütt nagy sikerrel szerepeltek. dorogon most első ízben tartottak ilyen munkahelyi bemutatókat, s ezt a jövőben rendszerezni akarják. azzal a szándékkal, hogy a szoros kapcsolatot építsenek ki a színjátszók és a munkások között.

az üzemi szereplések után a józsef attila művelődési központban rendeztek közös bemutatót az együttesek a szénmedence szocialista brigádjai részére. /mti/

..-

16.00 rj

-22 -

16.00

bb. 33. diszdoktorrá avatták a szovjetunió egészségügyi miniszterhelyettesét pécsen

igó/st/rj hgy

1979. március 21.

a pécsi orvostudományi egyetem diszdoktorává avatták dimitrij d. venediktov professzort, a szovjetunió egészségügyi miniszterhelyettesét. ebből az alkalomból szerdán ünnepi nyilvános ülést tartott az egyetem tanácsa.

dr. török béla rektorhelyettes méltatta venediktov professzor munkásságát, aki az egészségügyi szervezéstudomány témakörében az orvostudományok doktora és tudományágának nemzetközileg elismert képviselője, az egészségügyi világszervezet végrehajtó tanácsának tagja. sokat tett és tesz a szovjet és a magyar orvostudomány együttműködésének fejlesztéséért, a szovjet egészségügyi, illetve tudományos intézmények és a pécsi egyetem munkakapcsolatainak erősítéséért.

a pécsi orvostudományi egyetem tanácsa nevében dr. tigyi józsef akadémikus, az egyetem rektora köszöntötte a szovjet miniszterhelyettesét és átnyújtotta neki a doktor honoris causa címéről szóló oklevelet.

venediktov professzor köszönetet mondott az egyetem tanácsának a tiszteletbeli doktori címért, hangoztatva, hogy a neki adományozott diploma újabb kifejezése a magyar és a szovjet egészségügy, a két ország orvostársadalma között kialakult és egyre fejlődő kapcsolatoknak. az eseménynek különös hangsúlyt ad - mondotta -, hogy azon a napon veheti át a diszdoktori oklevelet, amikor a magyar nép, s vele a szovjetunió és a többi szocialista ország dolgozója a magyar tanácsköztársaság - a nagy októberi szocialista forradalom „elsőszülött gyermeke”, - 60. évfordulóját ünneplik.

a szovjet miniszterhelyettes ezt követően előadást tartott a szocialista egészségügy céljairól és elveiről, valamint a szocialista országok közötti egészségügyi együttműködés eredményeiről. emlékeztetett arra, hogy Magyarország és a szovjetunió 1947-ben kötött egészségügyi együttműködési megállapodást egymással, s a kapcsolatok ápolásán azóta is közös magyar-szovjet egészségügyi bizottság munkálkodik. a kgst keretében tízenként fő témában folyik egészségügyi tudományos kutatás és ebben a munkában igen nagy részt vállaltak a magyar orvoskutatók.

az ünnepi eseményen részt vett dr. zsögön éva egészségügyi államtitkár és dr. hutás imre egészségügyi miniszterhelyettes is. jelen volt t.a. csikovanyi, a budapesti szovjet nagykövetség titkára. /mti/

..-

16-10 rj

-23 -

17.00

bb. 34. a Lengyel nőtanács elnöke budapesten

k/s/rj bc hgy

1979. március 21.

eugenia kempara, a Lengyel nőtanács elnöke - erdei Lászlónénak, a magyar nők országos tanácsa elnökének meghívására - szerdán budapestre érkezett. néhány napos baráti látogatása során eszmecserét folytat a két szocialista ország nőszervezeteinek együttműködéséről, kapcsolatainak továbbfejlesztéséről. /mti/

-.-

bb. 35. horizont kisáruház kőbánya-ujhegyen

t/cs/bc hgy

1979. március 21.

8,5 millió forint értékű áruval: vas-műszaki és konyhafelszerelésekkel, elektromos háztartási gépekkel, ruházati és divatcikkekkel, kisbutorokkal és játékokkal várja vásárlóit az a kisáruház, amelyet szerdán adtak át kőbányán, az ujhegyi uti lakótelepen.

x x x

a 30 ezer embernek otthont adó lakótelepen eddig mindössze egy nagy abc-áruház, egy zöldségüzlet, egy ruhatisztító szalon, egy fodrászüzlet és egy könyvpavilon működött. a horizont kisáruház megnyitása után egész sor üzlet átadásával tovább javítják a lakótelep kereskedelmi ellátottságát. így például, a berendezés elkészültével várhatóan májusban - vehetik birtokukba az ujhegyiek a 720 négyzetméter alapterületű éttermet és eszpresszót. a közeljövőben virágüzlet is nyílik és különböző szolgáltató egységek kapnak otthont az ujhegyi üzletsorok helyiségeiben. /mti/

-.-

bb. 36. színesebbek, zamatosabbak, nagyobb hozamuak az új magyar paprikafajták

Lász/st/rj hgy

1979. március 21.

megvannak a feltételek a világhírű magyar fűszerpaprika versenyképességének megőrzésére. a termőterület 80 százalékán termelt új nemesítésű, hazai fajták termelésbe állításával nőttek a hozamok és javult az örlemény minősége. az új fajták a korábbiaknál kétféle három százalékkal több festékanyagot tartalmaznak, illat- és zamatanyaguk is gazdagabb.

/folyt.köv./

16.15 rj

-24 -

1705

bb. 36. / színesebbek... 1. folyt./rj

ebben nagy része van a kalocsai fűszerpaprika nemesítő állomásnak, ahonnan tavaly tíz új fajta került köztermesztésbe. többek között erről számoltak be szerdán a dunapataj melletti szelidin tartott tanácskozáson, amelyen a paprikanemesítők, a termelők és a feldolgozó ipar képviselői vettek részt. elmondták, hogy a fajtaváltással egyidejűleg módosult a termesztés technológiája is és a kézimunkaigényes ágazatban megjelentek a gépek. mindinkább elhagyható a palánta-előnevelés: az ország termőterületének 60 százalékán már helyreveléssel termesztik a fűszerpaprikát. a hozamnövelésnek és a minőség javításának azonban még vannak tartálykéai. a fajták megválasztásánál nagyobb figyelmet kell fordítani a koraiságra is arra, hogy a csövek egyszerre érjenek. míg a termelő gazdaságok feladata a termesztett fajták lehetőségeinek maximális kihasználása, addig a kutatók tovább keresik a még jobb tulajdonságokkal rendelkező, a betegségekkel szemben ellenállóbb törzseket. a kalocsai kutató intézet klimaházában most érnek az ellenállóbb fajtajelöltek, s olyan fajtákkal is foglalkoznak, amelyeknek a betakarítása teljes egészében gépesíthető. /mti/

-.-

bb. 37. ésszerű meddő-hasznosításra, gépfelújításra van szükség - a közép-dunántul kőbányáinak műszaki tanácskozása uszán

bév/rj is hgy

1979. március 21.

a kőbányák környékén felhalmozódott több millió tonnányi meddő ésszerű hasznosítása biztonsági és gazdasági kérdés egyben. a szabványoknak már nem megfelelő nagymennyiségű kőanyag kiválónan hasznosítható lenne még alsóbbrendű utak építéséhez, alapozáshoz és más építőipari felhasználásra is. - hangoztatták többek között szerdán uszán, a hazánk legnagyobb kőbányájában megtartott műszaki tanácskozáson. közép-dunántul nyolc bányavezetői vettek részt ezen a megbeszélésen, hogy értékeljék a hazai kőtermelés 40 százalékát adó bányák műszaki, biztonsági helyzetét. összességében megállapították, hogy az érintett nyolc bányában átlagban évente 6 százalékkal nő az élőkommunka hatékonysága, az egy főre eső évi termelés már meghaladta az 5000 tonnát. mindez a tervszerű és folyamatos fejlesztés, gépesítés eredménye. ehhez a fejlesztéshez az egyik oktató bázist is uszán alakították ki. itt képezik az iparág számára a nehézgép-kezelőket.

/folyt.köv./

16.20 rj

-25 -

1405

bb. 37. / ésszerű meddő... 1. folyt./rj

a gépesítés eredményeképpen valamennyi kőbányánál megszűnt a nehéz fizikai munka, ugyanakkor azonban előfordul, hogy a gépek állaga nem megfelelő, s így veszélyezteti az ott dolgozók biztonságát és a termelés folyamatosságát. negatív jelenségeként értékelték a polgári kőbánya helyzetét. ebből a bányából évente 700 ezer tonnányi mészkövet termelnek ki, és ezt a dunai vasműbe szállítják. ilyen jelentős nagyüzem ellátása fokozott felelősséget ró a bányára, ennek ellenére a termelő gépek, berendezések állaga nem megfelelő. sürgős felújításra van szükség.

megállapították, hogy mindenütt minimálisra szorítják az egyik kőbányák okozta betegségforrást, a porszennyeződést. a gépek jelentős részét már ellátták elszívó berendezéssel, most újabb kiegészítő berendezéseket vásároltak külföldön. e mellett kutatókkal összefogva keresik a porlekötés újabb, még hatékonyabb módszereit.

a közép-dunántúlon elhelyezkedő nyolc kőbánya - a tervek szerint - ebben az esztendőben mintegy 4 millió tonnányi bazaltot és mészkövet termel ki, ehhez azonban szükség van még a robbantási módszerek további korszerűsítésére, s új eljárások alkalmazására is. /mti/

-. -

bb. 38. havasi ferenc látogatása az állatorvostudományi egyetemen
t/jf/rj pp hgy 1979. március 21.

havasi ferenc, az mszmp központi bizottságának titkára szerdán az állatorvostudományi egyetemre látogatott, ahol dr. várnagy lászló rektor és dr. simon ferenc, az egyetem párttitkára fogadták havasi ferenc az egyetemen aktuális gazdaság-politikai kérdésekről tartott előadást az oktatóknak, kutatóknak és a hallgatóknak.

ezután dr. várnagy lászló rektor, valamint az egyetem más vezetői az egyetemi oktatás helyzetéről tájékoztatták a kb titkárát. egyebek között beszámoltak arról, hogy milyen erőfeszítéseket tesznek a nagyüzemi gazdaságok szakemberellátásának javítására, valamint a korszerű állatgyógyászati, állategészségügyi eljárások kidolgozására és gyors elterjesztésére.
/folyt.köv./

16.45 rj

-26 -

19.5 UC

bb. 38. / havasi ferenc... 1. folyt./rj

ismertették az egyetem fejlesztési programját. ennek keretében az állatorvostudományi egyetemen a szegedi élelmiszer-ipari főiskola hódmezővásárhelyi állattenyésztési karának át-szervezésével idén szeptember 1-től állategészségügyi főiskolai kar létesül, amelynek feladata lesz a mezőgazdasági üzemek részére olyan felkészültségű üzemmérnökök képzése és továbbképzése, akik a szakosított nagyüzemi állattartó telepek komplex állategészségügyi és állattartási technológiáját szervezik, irányítják és végrehajjtják. /mti/

-. -

bb. 39. katona imre fogadta i.g. kebin
s/rj bc ie 1979. március 21.

katona imre, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának titkára szerdán a parlamentben fogadta ivan gusztavovics kebin, az ész t szszk legfelsőbb tanácsa elnökségének elnökét, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnökhelyettesét.

i.g. kebin az ész t küldöttség élén a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 60. évfordulója alkalmából a szolnok megyei ünnepségre érkezett hazánkba. /mti/

-. -

bb. 40. kisz-dijak
t/gy/rj bc ie 1979. március 21.

az ifjúság nevelésében, művelődésében kiemelkedő érdemet szerzett fiatalokat az idén második alkalommal jutalmazta az ifjúsági szövetség kisz-dijjal. a magas elismeréseket szerdán a kisz kb székházában megtartott ünnepségen maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának első titkára nyújtotta át. az ünnepségen ott volt óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára és aczél görög, a minisztertertanácselnök helyettes, a politikai bizottság tagjai, valamint politikai, társadalmi és kulturális életünk számos vezető személyisége.
/folyt.köv./

16.50 rj

-27 -

19.5 UC

bb. 40. / kisz... 1. folyt./rj

kisz-díjat kapott az avas táncgyűttes, a déldunántuli gázgyár-
tó és szolgáltató vállalat, che guevara,, ifjúsági szociális-
ta brigádja, gosztolainé turtsányi zita, a veszprémi 306.
sz. ipari szakmunkásképző intézet kulturális nevelőtanára, hegedüs
d. géza színművész, iglódi istván rendező, a kalácsa együttes,
klenjánszky tamás, az ifju zenebarátok magyarországi szervezeté-
nek elnöke, a magyar zoltán olimpiai-, kétszeres világ- és három-
szoros európa-bajnok tornász, a soproni határkerület „kellner
sándor,, ifjúsági klubja és szilágyi ákos kritikus.

barabás jános, a kisz kb titkára köszöntötte a vendégeket.

- az ifjúsági szövetség elismerését jelképező díj méltón
szolgált az alapító szándék valóra váltását: olyan fiatalok mun-
kásságát értékelte magasra, akik több éven át példaadó tevékenysé-
gükkel, az ifjúság közművelődésében végzett nevelő, irányító és
szervező munkájukkal, kiemelkedő alkotó- és előadóművész
tevékenységükkel lényegesen hozzájárultak a kisz nevelési céljai-
nak megvalósításához. e hagyományt - hangsúlyozta a kisz kb titká-
ra - a kisz-díj odaítélésével minden tavasszal tovább akarjuk erő-
síteni.

a továbbiakban arról szólt, hogy mintegy jelképesen, a forradal-
mi ifjúsági napok eseményeihez kapcsolódik e kitüntetések ünnepé-
lyes átadása, majd megemlékezett a tanácsköztársaság történelmi
jelentőségéről. emlékeztetett arra, hogy az első magyar proletár
állam átfogó kulturális politika alapjait rakta le. társadalmi
építőmunkánkban ma sem kisebb a fiatal értelmiség feladata -
folytatta. a tudást átrendező, a személyiséget gazdagító, forra-
dalmasító élményhez segíthet egy-egy tanulmány, érdekes rendezői
koncepció, vagy színészi alakítás, s a megzenésített vers is.
ugyanígy a világnézeti érés katalizátora lehet a népművelő, a
kiváló tanár, valamely klub, egy szocialista brigád, vagy éppen
az amatőr táncgyűttes, a kiváló sportoló emberi példája is.
az idei kisz-díjak ilyen áldozatkész munkát, hivatásszeretett
jutalmaznak - hangoztatta a kisz kb titkára. /mti/

--

17.00 rj

-28 -

19¹⁵ UG

bb. 41. nagy balogh jános emlékkiállítására sopronban

mzs/rj ie

1979. március 21.

nagy balogh jános emlékkiállítására nyílt meg szerdán a soproni
festőteremben. a tárlaton 43 olajfestményét mutatják be. szerepel-
nek az anyagban a wekerle-telepi kubikusokat, műterem részleteket
ábrázoló festményei, önarcképei és az édesanyjáról készített li-
rai hangvételű portréi, valamint tájképek és csendéletek is.
az 1874-ben született művész nincstelen
családból származott, s a polgári iskola első osztályának elvégzése
után mázsolóinas lett. az iparrajz iskolában ismerkedett a rajzolás
és a festés alapjaival, később az iparművészeti iskola esti tanfo-
lyamait látogatta. szobafestőként kereste a kenyerét és szabadide-
jében alkotott. a tanácsköztársaság művészeti direktóriumára pór ber-
talan javaslatára 30 ezer koronáért vásárolt tőle festményeket. az
1919 őszén elhunyt festő hagyatéka ma a magyar nemzeti galéria
tulajdonában van. /mti/

--

bb. 42. toronyrendszerű betongyár pecsét

han/rj st ie

1979. március 21.

országos tanácskozás keretében mutatták be a szakembereknek
szerdán pecsét a baranya megyei állami építőipari vállalat új bázis-
telepén létesített toronyrendszerű betongyárat, amely az építő-
gépgyártó vállalat és az nszk-beli elba-werk cég kooperációjában ké-
szült és az első ilyen létesítmény az országban. legfőbb jellemzői:
az automata vezérlésű üzem működéséhez két ember elegendő, mű-
szakonként 600 köbméter beton előállítására képes, a technológiai fo-
lyamat zárt rendszerben zajlik, nem szennyezi a környezetet, ebből
a gyárból a város építkezéseit látják el betonnal, míg a panel-
üzemben most készülő hasonló egység az elemgyártást fogja kiszolgálni
/mti/

--

17.05 rj

-29 -

20²⁵ UG

bb. 43. kistermelők utcája - egy hétiig

laz/rj is ie

1979. március 21.

kistermelők utcája nyílt szerdán szolnok belvárosában. az egy hétiig tartó utcai bemutatón kiállított mezőgazdasági kisgépek, öntözőeszközök, szerárúk, műtrágyák, növényvédőszer-
rek, vetőmagok, helyben meg is vásárolhatók. nem hiányoznak a kínálatból a korszerű tudományos ismereteket tartalmazó szakkönyvek sem.

szolnok megye mintegy tízezer hektáron gazdálkodó 90 ezer kistermelője az elmúlt évben legyebek mellett hétezer tonna zöldséget, háromezeröttszáz tonna gyümölcsöt takarított be, háromezer vagon sertést, kétszáz vagonbaromfit, 20 millió darab tojást és 24 millió liter tejet termelt. a bemutató rendezőinek a szolnok megyei agrokernek és az iparcikk kiskereskedelmi vállalatnak közös célja: megteremteni a feltételeket ahhoz, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek által sokoldalúan támogatott kisgazdaságok a tavalyihoz hasonló teljesítményt produkáljanak idén is.
/mti/

--

bb. 44. cinke ferenc és radics istván kiállítása

csiz/rj is ie

1979. március 21.

„szuronyukon őszirózsa”, címmel szerdán a szécsényi kubi-nyi ferenc muzeumban megnyílt cinke ferenc munkácsy-dijas érdekes művész grafikai tárlata. kiállított harmincegy lapján az imperialista háborúval szembe fordult, az őszirózsa forradalom pártjára kelt katonának állit emléket.

kiállítás nyílt szerdán salgótarjánban is. a budapesti uti általános iskola galériájában látható husz olajfestményén és nagy méretű grafikai lapján radics istván festőművész a salgótarjáni ipari tájat örököltette meg.

mindkét ismert nógrádi képzőművész kiállítása egy hónapig lesz nyitva. /mti/

--

17.15 rj

-30 -

20³⁰ UG

bb. 45. Ünnepség a magyar néphadsereg művelődési házában

k/pá/rj bc ie

1979. március 21.

Ünnepi gyűlésen emlékeztek meg szerdán a magyar tanácsköztársaság kikiállításának 60. évfordulójáról a magyar néphadsereg művelődési házában. az ünnepi beszédet czinege lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter tartotta, majd jász dezső internacionalista, a tanácsköztársaság vörös hadseregének ezredpolitikai megbízottja szólta a résztvevőkhöz. ezt követően a gyűlés résztvevői megtekintették a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttesének az évforduló tiszteletére összeállított műsorát. /mti/

--

bb. 46. eltemették hont ferencet

t/kj/rj bc ie

1979. március 21.

pályatársai, barátai, tisztelői és hozzátartozói bucsuztatták szerdán a farkasréti temetőben hont ferenc kossuth-dijas színházi rendezőt, az irodalomtudományok kandidátusát, a magyar színházi intézet nyugalmazott igazgatóját.

a ravatalnál a kulturális minisztérium és a magyar színház-művészeti szövetség nevében kazimir károly, a szövetség főtitkára mondott beszédet, méltatva hont ferenc munkásságát: tudós-pedagógus; romantikus hevületű, racionális jövőt kutató, elképzelő színházi reformer, elméleti ember volt, akinek élete a színházi mindennapok küzdelmes gyakorlatára épült - mondotta. - nem kívülről szemlélte a valóságot, hanem egész személyiségével részt vett a társadalmi élet harcaiban, együtt küzdött mindazokkal, akik magasabbrendű újra és szépre törekedtek. küldetését vállalt és teljesítette.

a magyar színházi intézet nevében székely györgy kandidátus vett végső bucsút hont ferencről, az intézet alapítójától, megemlékezve színház történeti tevékenységéről, a felszabadulás után főiskolai rangra emelt színészképzés megszervezésében, a színház- és filmtudományi intézet létrehozásában szerzett érdemeiről

az elte és az v. kerületi pártbizottság nevében almási miklós, az egyetem tanszékvezető tanára, a barátok, a hozzátartozók nevében tolnai gábor akadémikus bucsuzott hont ferencről. /mti/

--

17.50 rj

-31 -

20³¹ UG

bb. 47. befejeződött a tanácsköztársaság filmművészetéről rendezett konferencia

t/jok/rj dg ie

1979. március 21.

szerdán befejeződött a tanácsköztársaság filmművészetéről rendezett kétnapos nemzetközi konferencia. a hazai filmszakemberek és az öt európai szocialista országból meghívott vendégek először néhány archiv filmrészletet tekintettek meg. többek között levetítették a szamuely tiber 1919-es moszkvai és kijevi utjáról magával hozott négy ukrán filmhíradót, valamint azt a 60 másodperces híradó-részletet, amelyet 1924-ben forgatott dziga vertov, a szovjet híradó- és dokumentumfilm-gyártás kiemelkedő egyénisége, a kicserélt magyar kommunisták moszkvai megérkezéséről.

nemeskürty istván, a mafilm budapesti filmstudiojának igazgatója előadásában hangsúlyozta: a filmszakma már az 1918-as polgári forradalmat is lelkesen üdvözölte, a kormány pedig - élén károlyi minály miniszterelnökkel - támogatta a filmipar és a filmművészet forradalmi törekvéseit. károlyi a filmet a legerősebb agitációs fegyvernek tartotta. kijelentését olyannyira komolyan vette, hogy a nevezetes földosztásról készített híradó-felvételt ő maga rendezte.

a továbbiakban a filmkritikának az 1918-19-es években betöltött szerepét elemezték. a változásokat jól tükröző kritikai tevékenységben vezető szerepet játszott a vörös film című szaklap; az ekkortájt megjelent néhány, elvi jelentőségű, tendenciájában előremutató, marxista igényű cikket e lap publikálta.

a hozzászólásokat követően a tudományos konferencia papp sándornak, a magyar filmtudományi intézet és filmarchívum igazgatójának zárszavával ért véget. /mti/

--

18.05 rj

-32 -

20⁴⁵ UC

bb. 48. a világ közvéleménye elítéli az apartheid rendszereket

k/tr/rj bc ie

1979. március 21.

közös nyilatkozat elfogadásával ért véget szerdán budapestén 13 demokratikus nemzetközi szervezet kétnapos tanácskozása. az afro-ázsiai népek szolidaritási szervezetének, a keresztény békekonferenciának, az ellenállók nemzetközi szövetségének, a nemzetközi békeintézetnek, a nemzetközi újságíró szervezetnek, a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségének, a nemzetközi diákszövetségnek, a nemzetközi demokratikus nőszövetségének, a demokratikus ifjúsági világszövetségnek, a szakszervezeti világszövetségnek, a béke és szocializmus szerkesztőségének, a békevilágtanácsnak és a tudományos dolgozók világszövetségének küldöttségei teljes támogatásukról biztosítják az ensz kezdeményezését, hogy az apartheid elleni harc nemzetközi évének sikeres befejezésével egyidejűleg, 1979. március 21-én újabb nagyszabású nemzetközi akció induljon a fajüldöző apartheid rendszerek ellen.

az új akció célja a nemzetközi közvélemény széleskörű mozgósítása a fajüldöző rendszereknek nyújtott mindennemű támogatás megszüntetésére, valamint a délafrikai felszabadító mozgalmak támogatásának fokozására.

a demokratikus nemzetközi szervezetek közös nyilatkozata hangsúlyozza, hogy a fajüldöző rendszerek fennmaradásukat az egyesült államok, nagy-britannia, franciaország, a német szövetségi köztársaság, izrael és japán, továbbá a nemzetközi monopóliumok és gazdasági intézmények támogatásának köszönhetik. a közös nyilatkozat felhívja a világ demokratikus közvéleményét: a legkülönbözőbb akciókkal követelje, hogy az érintett kormányok és monopóliumok haladéktalanul szüntessék be ezt a támogatást. a jelen pillanatban a délafrikai felszabadító mozgalmaknak minél jelentősebb anyagi, erkölcsi és politikai támogatásra van szükségük. dél-afrika, namibia és zimbabwe felszabadulása létfontosságú a népek békekéje, nemzeti függetlensége, és társadalmi haladása szempontjából, - fejeződik be a nemzetközi szervezetek budaesten elfogadott közös nyilatkozata. /mti/

--

18.10 rj

-33 -

20⁴⁵ UC

bb. 49. a csepeliek köszönete a magas szovjet kitüntetésért

t/sz/rj pp ie

1979. március 21.

a csepel vas- és fémművek több mint 30 ezer dolgozója meghatottsággal, forró lelkesedéssel és nagy örömmel szerzett tudomást arról, hogy a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége a csepel vas- és fémműveket forradalmi érdemeiért, a testvéri szovjet-magyar barátság és együttműködés szilárdításához való jelentős hozzájárulásáért a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 60. évfordulója alkalmából az októberi forradalom érdemrenddel tüntette ki.

szerdán reggel és a délelőtti órákban valamennyi csepeli gyáregységben és üzemben munkás- és röpgyűléseket, brigádösszejöveteleket tartottak, ahol a kollektívák vezetői ismertették a szovjetunió legfelsőbb tanácsának rendeletét, a dolgozók nevében a csm politikai, gazdasági és társadalmi vezetői vlagyimir jakovlevics pavlovnak, a szovjetunió budapesti nagykövetének küldött levélben köszönték meg a magas kitüntetést, és kérték, tolmácsolja a csepeli dolgozók örömeit, köszönetét az szkp központi bizottságának, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének és személy szerint a csepeliek régi, igaz barátjának, Leonid iljics brezsnyevnek.

a csepeli dolgozók úgy értékelik - mint erről a levélben beszámolnak - a magas szovjet kitüntetés az egész magyar forradalmi munkásmozgalomnak, a magyar népnek, az mszmp forradalmi internacionalista politikájának szól. de szól az elődöknek, a hősöknek, a mártiroknak is, a gyár forradalmi munkásmozgalmi múltjának, azoknak a névtelen harcosoknak, akik életüket áldozták a nagy ügyért, a proletárinternacionalizmusért. és szól az elismerés azoknak is, akik csepel felszabadításától kezdve lelkesen, aktívan és áldozatkészen dolgoztak és dolgoznak szocialista hazánk felvirágoztatásán, a magyar-szovjet barátság erősítésén. a csepeli dolgozók megígérik, hogy a maguk szerény eszközeivel a jövőben is hozzájárulnak népeink és pártjaink sokoldalú együttműködésének fejlődéséhez, az országaink előtt álló feladatok sikeres megvalósításához, közös céljaink eléréséhez.

a csepeli dolgozók életét, sorsát millió és millió szál köti össze a szovjet néppel, a szovjet gyárak dolgozóival. csepel felszabadulásakor, amikor a főváros más területein még folytak a harcok, szovjet segítséggel indult meg a munka az üzemekben. a felszabadító szovjet hadsereg kenyeret adott a csepeli munkásoknak.

/folyt.köv./
18.20 rj

20re UG

-34 -

bb. 49. / a csepeliek... 1. folyt./rj

1945-ben a csepel művek kezdeményezte a májusi munkaversenyt, majd azt a versenymozgalmat, amely a hároméves terv megvalósításáért bontakozott ki. napjainkban, mint népgazdaságunk egyik legnagyobb ipari vállalatát, szocialista exportjának 70 százalékát a szovjetunióba szállítja. szovjet partnervállalatokkal nemcsak a termelésben, hanem már a kutatómunkában, a fejlesztő, tervező munkában is együttműködik. a csepel művek komplett gyárakat is szállít a szovjetunióba, eddig egyebek között három csőgyárat adott át. néhány hónappal ezelőtt dnyepropetrovszkban újabb tízéves együttműködési megállapodást kötöttek a szovjet vaskohászati gyárakkal, cső- és palackgyárak szállítására, közös kutató-kísérleti munkákra.

a mostani magas szovjet elismerés növeli a csepeli dolgozók felelősségét, de egyúttal ösztönzést, biztatást is nyújt munkájukhoz, az ideai és az ötéves tervi feladatok maradéktalan megvalósításához. ösztönzi a munkáskollektívákat versenyvállalásaik mielőbbi teljesítésére, így a minőség további javítására, a költségek csökkentésére és a korszerű, jól értékesíthető gyártmányok arányának jelentős növelésére. /mti/

bb. 50. dr. ficsor Mihályt

k/rj bc ie

1979. március 21.

a magyar szerzői jogvédő hivatal főigazgatóját a nemzetközi szerzői jogi társaság a napokban véget ért müncheni ülésén a társaság vezető tisztségű tagjának az igazgató tanácsnak a tagjává választották. /mti/

bb. 51. szovjet és magyar internacionalisták baráti találkozója

t/gy/rj bc ie

1979. március 21.

énekszóval, vörös szegfűsokrokkal fogadták az uttörők szerdán a budapesti szovjet kulturális centrumban a szovjet veteránok népes küldöttségét. a nyikolaj petrovics maszlenyikovnak, a szovjetunió hőségének, az szmbt kalinyini elnöksége tagjának vezetésével hazánkban tartózkodó 24 tagú küldöttség, valamint a szovjet-magyar baráti társaság delegációja baráti találkozóra érkezett.

/folyt.köv./

18.30 rj

20re UG

-35 -

bb. 51. / szovjet és magyar... 1. folyt./rj

a vendégek megismerkedtek a szovjet kultúra és tudomány házá-
nak gazdaságon berendezett kiállítótermeivel: fjodor oszko-
kov igazgató kalauzolásával megtekintették a magyar tanácsköz-
társaság kikiállításának 60. évfordulóját köszöntő fotó- és plakát-
kiállítást, és a „moszkva - olimpiai város, című tárlatot.

ezután veres józsef, az mszmp központi bizottságának tagja,
az mszbt alelnöke köszöntötte a vendégeket. a tanácsköztársaság
nemcsak nemzeti, hanem internacionalista hagyományainknak
is egyik legjelentősebb forrása - mondta. a szocialista hazafiaság
és a proletár nemzetköziség elválaszthatatlan egysége
érzékletesen mutatkozott meg a tanáshatalom idején. amikor nap-
jainkban ünnepeken és a napi munkánk közben arra gondolunk,
hogy a magyar-szovjet barátság mélyen gyökerezik népeink történel-
mi múltjában, akkor elsősorban a hat évtizeddel ezelőtti, a vi-
lágot megrengető időszak hőseire emlékezünk. azokra az orosz
munkástestvéreinkre is, akik hadifoglyokként kerültek az első
világháború éveiben magyarországra, s hamar megértették, hogy
az ő ellenségük nem a katonaruhába bújtatott magyar munkás, hanem
a burzsoázia. ezt értették meg azok a volt magyar hadifoglyok is,
akik oroszország legkülönbözőbb vidékein a fiatal szovjet
államra támadó imperializmus intervenciója, és a fehérgárdisták el-
len a sarló-kalapásos vörös zászlók alá sereglettek és életüket
sem kímélve harcoltak a szovjet hatalomért.

- jóleső érzés tudni, hogy a szovjetunióban mindenütt tisz-
telettel és megbecsüléssel ápolják az intervenció ellen harcolt,
mintegy 100 ezer magyar internacionalista emlékét. a mi népünk
is a hála és a tisztelet érzésével őrzi a magyar tanácsköztár-
saság segítségére sietett internacionalisták emlékét. történé-
szeink - szovjet kollégáik segítségét is felhasználva - az utóbbi
években sokat tettek azért, hogy feltárják a magyar tanácsköztár-
saság és a fiatal szovjet állam történelmi kapcsolatait, összegyűjt-
sék tárgyi emlékeit. mind jobban erősödő társadalmi igény há-
zánkban, hogy teljesebben megismerjük e korszak eseményeit. en-
nek a társadalmi igénynek tett eleget a magyar-szovjet baráti
társaság is, amikor meghívta a küldöttséget, hogy gazdagabbá,
meghittebbé válják emlékezésünk a hat évtizeddel ezelőtti hősi
napokra, s erősítsük népeink testvéri barátságát.

/folyt.köv./

18.45 rj

-36 -

21²⁵ U6

bb. 51. / szovjet és magyar... 2. folyt./rj

vaszili nyikolajevics golubjev, az szkp kb reviziós bi-
zottságának tagja, az szmbt alelnöke arról szólt, hogy a napok-
ban szovjetunió-szerte, s a világ valamennyi részén megemlékez-
nek a magyar tanácsköztársaság kikiállításának évfordulójáról a
kommunisták, a haladó erők. arról, hogy a magyar munkásoktól hat
évtizeddel ezelőtti, követve az orosz proletáriátus példáját,
kivívta hatalmát. ezzel bebizonyította azt is, hogy a proletár-
hatalom kivívása nem csupán orosz jelenség, hanem a társadalmi
fejlődés törvényszerű útja.

a fasizmus felett aratott győzelem után magyarországon ismét
megnyílt a társadalmi felemelkedéshez vezető út, s napjainkban
országaink, népeink a szocialista közösséggel együtt folytatják
küzdelmüket a béke megszilárdításáért, az emberiség békés
jövőjéért - mondotta.

az ünnepségen részt vett nagy mária az mszbt főtitkára, vala-
mint párt-, állami és társadalmi életünk számos vezetője. ott volt
ivan vasziljevics szalimon követtanácsos, a szovjet baráti tár-
saságok szövetsége, valamint a szovjet-magyar baráti társaság
magyarországi képviselője. /mti/

-.-

bb. 52. családpolitikai fórum a gyermek- és ifjúságvédelemről
- tanácskozás a hazafias népfront budapesti bizottságán

t/az/rj dg 1e

1979. május 21.

célszerű lenne, ha mielőbb családgondozó hálózatot hívnának
életre a veszélyeztetett gyermekek pártolására - hangzott el
a munkaügyi minisztérium mellett tevékenykedő társadalmi tanács-
adó testület, a családpolitikai fórum szerdai ülésén, amely-
nek ez alkalommal a hazafias népfront budapesti
bizottsága adott otthont. a népfront pedagógiai bizottsága gyer-
mek- és ifjúságvédelmi csoportjának ide vágó tapasztalatait vi-
tatták meg a jelenlévők. elsőként bostai károlyné budapesti népf-
ront titkár adott tájékoztatást a budapesti szervezet család-
politikai tevékenységéről, majd a bizottság társadalmi munka-
társa, gáti ferenc számolt be a gyermek és ifjúságvédelmi csoport
fölméréseiről. elmondotta: nő azoknak a gyermekeknek a száma,
akik fejlődését veszélyezteti a családi környezet.
/folyt.köv./

18.55 rj

-37 -

21⁴⁰ U6

bb. 52. / családpolitikai... 1. folyt./nj

miután állami gondozásba csak egy részük kerülhet meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy a társadalom erre a környezetre gyakorolhasson hatást. nem csekély feladat, de tovább elodázní nem lehet: a szülőket alkalmassá tenni a gyermeknevelésre.

valamennyi felszólaló egyetértett abban, hogy csakis kompartmentált családgondozó hálózat megteremtése hozhat megnyugtató megoldást. ez a szervezet - mozgósítva a társadalmi erőket - a tanácsok hatókörében tevékenykedhetnek.

a gyermek- és ifjúságvédelem témakörében elhangzott javaslatokat elemezve -összegezve rózsza józsef, a munkaügyi minisztérium szociálpolitikai főosztályának vezetője elmondta: a tapasztalatok nyomán az érdekeltektől minisztériumokkal, tanácsokkal és társadalmi szervekkel, közösen vizsgálatot indít a minisztérium, hogy hamarosan megteremthessék a ma még hiányzó családgondozói hálózat működésének feltételeit. /mti/

bb. 53. veled vagyunk vietnam! - szolidaritási nagygyűlés a xvii. kerületben

t/az/dg/nj ie

1979. március 21.

gyárak, iskolák, intézmények ifjúságának képviselői, a xvii. kerületben tevékenykedő klsz-szervezetek küldöttjei, a népfront aktivistái tettek hitet a vietnami néppel vállalt szolidaritás mellett azon a nagygyűlésen, amelyet a rákosmenti ifjúsági napok keretében rendeztek szendén a rákosmenti művelődési házban. hantai sándornak, a kerületi pártbizottság titkárának megnyitó szavai után sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke mondott beszédet. hangsúlyozta: a Vietnam elleni kínai agresszió nehéz napjaiban megmozdult a világ.

/folyt.köv./

19.00 nj

-38-

21st UG

bb. 53. / veled vagyunk vietnam!... 1. folyt./nj

hazánk népe a megdöbbentő hír pillanatától felemelte szavát a támadás ellen, újabb tartalmat kapott a jelszó: veled vagyunk vietnam!

- a kínai agresszorok kemény leckét kaptak vietnamban, ám a kudarc aligha tartja vissza a maoista vezetőket attól, hogy tovább folytassák hódító politikájukat délkelet-ázsiaiában. a pekingi vezetés semmibeveve a haladó világ közvéleményét, az egyre szélesedő nemzetközi tiltakozást - újabb támadásra készül: a kínai intervenció veszélye fenyegeti a laoszi népet is, amely a szocialista építés útját választotta, s baráti kapcsolatokat teremtett szomszédaival, vietnammal és a felszabadult kambodzsával. e három ország sokat próbált népe felkészült arra, hogy közösen vegye fel a harcot függetlensége, szuverenitása megóvásáért. ebben a küzdelemben számítanak és számíthatnak a világ békeszerető erőinek szolidaritására. az országos béketanács milliók óhaját és akaratát tolmácsolva követeli, hogy peking a vietnami tárgyalási javaslatot elfogadva vonja ki csapatait a még megszállva tartott területekről, tartsa tisztában a vietnami szocialista köztársaság és a laoszi népi demokratikus köztársaság területi integritását, fizessen kártérítést a csapatai által okozott pusztításért a vietnami népnek.

a nagygyűlés résztvevői ezután levélben biztosították töretlen szolidaritásukról a hős vietnami népet.

„most emlékezünk a dicsőséges tanácsköztársaságról, kikiáltásának 60.évfordulóján - hangzik az országos béketanács titkárságához eljuttatott üzenet -, arra a napra, amikor a magyar proletárság először ragadta kezébe a hatalmat, és hirdette a szocializmus magasabb eszméjét. a történelmi haladást szolgáló forradalmat a reakciós erők összefogva leverték. akkor még gyöngék voltunk, és a nemzetközi munkásmozgalom sem tudott kellő segítséget adni a harchoz. az azóta eltelt idő alatt a szocializmus és a nemzetközi békemozgalom erői világméretű tényezővé váltak. ez a hatalmas erő vietnam igazságos harca mellett áll, - fejeződik be a levél. /mti/

bb. 54. időjárásjelentés

nj ie

1979. március 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1979. március 21-én este 18.15 órakor

tavaszi idő, délutáni záporok

várható időjárás az ország területére esütörtök estig. időnként megnövekszik a felhőzet, főleg a délutáni órákban várható szórványosan kialakuló zápor, egy-két helyen zivatar. a délnyugati, nyugati szél napközben élénk, időnként erős lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 13-18 fok között lesz. /mti/

bb. 55. a tanácsköztársaságra emlékezik az ország - elhelyezték a szikratáviró-émlékmű alapkövét csepelen - ünnepek a fővárosban és vidéken

ö/kz/rj ie

1979. március 21.

szerdán országsszerte folytatódott a tanácsköztársaság 60. évfordulójának ünnepei. a történelmi eseményekre emlékező tömegek lerótták kegyeletüket a dicsőséges 133 nap nagyjainak és egyszerű katonáinak, mártírjainak emlékműveinél. a főváros VIII. kerületében kun béla, landler jeno és szamuely tiber emléktáblájánál rendeztek koszorúzási ünnepséget. az I. kerületben a munkás- és katonatanács egykori épületének és a tanácsköztársaság proletárképzőművészeti tanműhelyének falán lévő emléktáblánál helyezték el a megemlékezés virágait. a II. kerületiek a nevet viselő téren megkoszorúzták a bolgár elek emléket őrző márványtáblát. az V. kerületben, a legfőbb ügyészség épületénél a monitor lázadás leverésének emlékére állított táblát koszorúzták meg a kerület lakói. a XXI. kerületben szamuely tiber, vántus károly, szabados sándor és pör ernő emléktáblájánál rendeztek koszorúzási ünnepséget.

sásdon koszorúzási ünnepség színhelye volt az a ház, ahol 1919-ben a baranya megyei direktorium székelte. az ünnepség résztvevői elhelyezték az emlékezés virágait az ezt megörökítő táblánál. koszorúzási ünnepség volt a kecskeméti, a bajai, a szegedi, a székesfehérvári és a látatlan tanácsköztársasági emlékműnél, miskolcon pedig a munkásmozgalmi emlékmű talapzatán helyezték el a tanácsköztársaság hősiere, mártírjainak emlékezők a kegyelet és a hála virágait. a nógrád megyei pászton megkoszorúzták azt a márványtáblát, amely annak emléket örökíti meg, hogy kun béla, a proletárdiktatura vezére látogatást tett a településen, s egy ott rendezett tömeggyűlésen nagyhatású beszédet mondott. nyíregyházán a város szülőtté, szamuely tibernek emlékeztek: megkoszorúzták a szobrát s a szülőházát megjelölő emléktáblát. szekszárdon a tanácsköztársaság tolna megyei mártírjainak emlékművéhez vitték el az ünnepek résztvevői a kegyelet virágait, szombathelyen a vörösrés emléktáblájánál és egy 1919 májusában, a városban elmondott kun béla beszéd emléket megörökítő táblánál volt koszorúzási ünnepség. a veszprém megyei devecser közelében - a meggyeserdőben - a pápai direktorium ött kivégzett tagjainak emlékeztek pápa és devecser küldöttei. zalaegerszegen megkoszorúzták ham-burgen jennek, a tanácsköztársaság földművelésügyi népbiztosának melliszobrát.

/folyt.köv./

19.25 rj

2145 UG

-40 -

bb. 55. / a tanácsköztársaságra... 1. folyt./rj

sokhelyütt az országban ezen a napon avatták fel a proletárdiktatura eseményeinek, vezetőinek, mártírjainak emléktábláját, emlékművét. az ilyen jellegű ünnepek sorában a legnagyobb szabású csepelen zajlott le: csepel kaupjában, ahol a kikötő az új város-lszbe torkollik, elhelyezték a vilt tiber munkácsy-dijas szobrászművész tervei alapján készülő szikratáviró emlékmű alapkövét, mint emlékeztető, a szikratáviró volt annak idején a legfontosabb összekötő kapocs az első magyar proletár állam és a fiatal szovjet-oroszország között. ez adta hírül az európai rádióállomásoknak a magyar tanácsköztársaság kikiáltását, innen hangoztak el a világ tájékoztatására szánt közlemények, s e táviró segítségével váltott több alkalommal is üzenetet kun béla leninnel.

az alapkövetéti ünnepségen, amelyen résztvettek a kerület párt-állami és társadalmi vezetői, a fegyveres testületek képviselői, csóré károly, a XXV. kerületi tanács elnöke mondott beszédet, majd vitaszek lászló, az egykori 22-és csepeli vörös gyalogezred katonája elhelyezte az alapkövet.

a szikratáviró eredeti helyétől mindössze 8 kilométerre felépülő gránitalapon álló emlékmű - egy csaknem 50 méter magas stílizált rádióadótorony - alkalmas lesz valóságos rádióösszeköttetés megteremtésére is. a tervek szerint jövőre, a tanácsköztársaság kikiáltásának 61. évfordulóján avatják fel, az alapkövetéti ünnepségen részt vett molnár endre, az mszp budapesti bizottságának titkára és farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese is.

veszprémben nagyszabású ünnepség keretében leplezték le a tanácsköztársaság veszprém megyei mártírjainak emlékművét, mikus sándor és zilahi sándor szobrászművész közös alkotását, miskolc egyik új lakónegyedében, a nevet viselő utcában, leplezték krausz györgy, a harcos antifasista, a nemzetközi kommunista sajtó egyik vezető személyiségének emléktábláját. az ünnepségen részt vett özvegye, ruth krausz is. a bács-kiskun megyei pilópszálláson azon a házon helyezték el emléktáblát, amelyben gömbor ferenc, a kmp egyik alapító tagja a gyermekkorát töltötte, sopronban knapp gábornak, a tanácsköztársaság kiemelkedő személyiségének és mártírjának emléket örökítették meg márványtáblával. ugyancsak sopronban emléktáblával jelölték meg azt a házat is, amelyben a vörös segély városi szervezete működött. kaposvár noszlopy gáspárnak állított emléket születésének 100. és a tanácsköztársaság 60. évfordulója alkalmából. mint a márványtábla emlékeztet rá, somogy megye művelődésügyének volt neves irányítója a proletárdiktatura időszakában. a zala megye gelse községben - szülőfalujában - landler jeno emlékoszlopot avattak.

/folyt.köv./
19.30 rj

21 15 UG

-41 -

bb.55. / a tanácsköztársaságra... 2. folyt./rj

a főváros xx. kerületében utcaelnevezésű ünnepséget tartottak: a volt pesti utcát krammer sándorról, a tanácsköztársaság mártírjáról, a kmp egyik alapító tagjáról nevezték el. miskolc egyik új negyede a „tanácsköztársaság városrészt”, nevét vette fel, s a névadás tényét emléktáblával is megörökítették. az új negyed 2300 lakásában már most körülbelül 8000-en élnek, s a következő években még további 1500 lakást emelnek ezen a területen. salgótarján legújabb negyedét ugyanezen a napon a szlovákiai testvérvárosról beszercebányáról nevezték el. debrecen új általános iskolája és annak úttörő csapata kun béla nevét, a veszprémi munkásör zászlóalj pedig jankovics lajosnak, a tanácsköztársaság mártírjának nevét vette fel a 60. évforduló szerdai ünnepségei keretében.

szerte az országban számos kiállítás idézte a dicsőséges 133 nap emlékét. az ezen a napon megnyílt fővárosiak közül különösen gazdag anyaga van a csepeli munkások otthonban rendezett tanácsköztársasági emlékkiállításnak. a vörös csepel hősi harcát felelevenítő dokumentumokból rendezett kiállítást eröszt Antal, a csepel művek pártbizottságának titkára nyitotta meg. dokumentumkiállítás nyílt ugyanekkor kőbányán és a józsefvárosi kiállító teremben is. vidéken ózdon rendezték a legnagyobb szabású dokumentumkiállítást „a tanácsköztársaság emlékei ózdon”, címmel. a proletárdiktatura ózdi dokumentumait felvonultató kiállításon ott látható többek között már egy munkáslakótelep terve is. ugyancsak dokumentumkiállítás nyílt szegeden, székesfehérvárott és zalaegerszegen, dorogon és pakson pedig a tanácsköztársaság időszakának legszébb plakátjait mutatták be.

a szerdai ünnepségek keretében több településünk gazdagodott is. szegeden nagy sándor, a kisz központi bizottságának titkára átadta rendeltetésének a fiatalok művelődésének és szórakozásának új otthonát, a városi ifjúsági házat. a veszprémi cserhát lakótelepen 100 személyes bölcsődét, a háromnemzetiségű békés megyei eleken pedig könyvtárat avattak fel.

csepelen, békéscsabán, dunaujvárosban, sárbogárdon, gyöngyösön, veszprémben, zalaegerszegen és nagykanizsán száz fiatal tett esküt a szerdai tanácsköztársasági emlékűnnepségek keretében a kommunista ifjúsági szövetség eszméire, a nagy elődök munkájának folytatására. a baranya megyei siklóson, a fejér megyei adonyban, és a vas megyei sárvárott fáklyás felvonulással köszöntötte az ifjúság az évfordulót.

/folyt.köv./

119.35 rj

-42 -

ZI¹⁰ UG

bb. 55. / a tanácsköztársaságra... 3. folyt./rj

a fővárosban és vidéken egyaránt több tanácsköztársasági emlékűlésen idézték a dicsőséges 133 nap történetét. a fővárosban a kőbányai pataky istván művelődési központ volt az egyik emlékülés színhelye. megjelentek a kerület 19-es veteránjai, résztvevett az szkp moszkvai városi bizottságának hazánkban tartózkodó delegációja. hazánk legfiatalabb felsőoktatási intézménye, az államigazgatási főiskola, ugyancsak tudományos üléssel áldozott az évforduló emlékének. ugyanezen a napon tanulmányi versenyt is rendeztek a főiskolán.

a főváros számos kerületében, s a megyék jelentős részében szerdán zajlott le a központi díszünnepség is. budapészen az 1. kerületiek a várszínházban emlékeztek az évfordulóra. kerületi ünnepi ülés színhelye volt a nemzeti színház, a józsefvárosi színház, az operettszínház, és a pesterzsébeti csilli nagyterme is. a kőbányaiak a pataky istván művelődési központban, a zuglóiak a danuvia gorkij művelődési központban rótták le tiszteletüket a proletárdiktatura emléke előtt.

a hősöknek kijáró tisztelettel és hálával emlékeztek az első magyar munkáshatalom dicsőséges napjaira a pest megyei pártbizottság szerdán megtartott ünnepi ülésének résztvevői is. köszöntötték a tanácsköztársaság megyei veteránjait, az internacionalistákat, az egykori vöröskatonákat. az ünnepi ülés előadója sariós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára volt. a megye fiataljainak képviselői ezen az ülésen jelentették, hogy teljesítették a tanácsköztársaság 60. évfordulójának tiszteletére tett felajánlásukat. bács-kiskun megye központi díszünnepségét kecskeméten, borsod megyéét miskolcon, csongrádét szegeden, fejér megyéét székesfehérvárott, hevesét egerben, komárom megyéét tátn, nógrádét salgótarjánban, tolnáét szekszárdon, vas megyéét pedig szombathelyen rendezték meg. az ünnepségeken résztvettek az évfordulóra érkezett testvérterületi és testvérmegyei delegációk vezetői, tagjai.

x x x

a pénzügyminisztériumban szerdán adták át a tanácsköztársaság pénzügyi népbiztosa, lengyel gyula tiszteletére alapított emlékérmet. a szocialista pénzügyek fejlesztésében kifejtett tevékenységének elismeréseként ezuttal illés miklós, a nógrád megyei tanács elnökhelyettese, kiss gábor, a pm bevételi főigazgatójához... nak főigazgatóhelyettese, medgyessy péter, a pm főosztályvezető-helyettes és szántó miklós, a pm titkárságának vezetője kapta meg. /folyt.köv./

19.40 rj

-43 -

ZI¹⁰ UG

bb. 55. / a tanácsköztársaságért... 4. folyt./rj

az emlékérmét faluvégi Lajos pénzügyminiszter adta át, ugyanezen a napon számos miniszteriumban és főhatóságnál, munkahelyen részesítették elismerésben a kiemelkedő eredménnyel dolgozókat.

x x x

a magyar tanácsköztársaság kikiáltása 60. évfordulója alkalmából szerdán ünnepi hangversenyt tartottak az Erkel színházban. a koncerten a budapesti filharmóniai társaság zenekara és a budapesti kórus Kóródy András vezényletével szólamtatta meg Beethoven IX. szimfóniáját és a Leonóra-nyitányt.

x x x

a tanácsköztársaság évfordulója alkalmából táviratban köszöntötték a párt központi bizottságát az üzemek és szervezetek dolgozói, élenjáró szocialista brigádok kollektívái, a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek képviselői. /mti/

bb. 56. üdvözlő táviratok a tanácsköztársaság 60. évfordulója alkalmából - ünnepi megemlékezések, tudományos tanácskozások, kitüntetések külföldön

i ma/pá/ bc/p ie

1979. március 21.

Ünnepi megemlékezések, tudományos konferenciák, kiállítások és a nemzetközi sajtó élénk visszhangja kíséri külföldön történelmünk kiemelkedő eseményének, a magyar tanácsköztársaság 60. évfordulóját. a jubileum alkalmából az MSZMP központi bizottságát, illetve a magyar népköztársaság elnöki tanácsát és minisztertanácsát megleghangú üdvözlő táviratokban köszöntötték a szocialista országok párt-és állami vezetői, valamint számos fejlődő és tőkés országban működő kommunista és munkáspárt központi bizottsága.

a jubileum alkalmából a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a munkásmozgalomban kifejtett több évtizedes tevékenységéért, valamint a tanácsköztársaság megvédéséért folytatott harcok elismeréseként sok külföldi internacionalistát részesített magas kitüntetésben, s azokat külképviseleteinken adta át. a magyar távirati iroda külföldi tudósítóinak jelentése alapján összeállított körkép élére a dicső 133 nappal kapcsolatos sokrétű és gazdag szovjetunióbeli megemlékezések kívánkoznak.

/folyt.köv./

19.55 rj

-44-

22⁰⁶ UG

bb. 56. / üdvözlő... 1. folyt./p

moszkvában a szovjet-magyar baráti társaság ünnepi rendezvényein, üzemekben, intézményekben és iskolákban köszöntötték és köszöntik az évfordulót, a szocializmust építő magyar népet. a moszkvai központi ünnepség után a szovjetunió egyik legjelentősebb üzemében, a Vlagyimir Iljics villamosipari gépgyárban tartották megemlékezést, amelyen részt vett Földes László vezetésével a magyar-szovjet baráti társaság küldöttsége. számos meghívó érkezett a magyar népköztársaság moszkvai nagykövetségéhez a szovjetunió városaiából, együttes ünneplésre hívva külképviseletünk munkatársait.

a tanácsköztársaság évfordulóján tudományos konferenciát rendezett a szovjetunió tudományos akadémiaja, a marxizmus-leninizmus intézet, és az SZKP KB mellett működő társadalomtudományi akadémia. a tanácskozáson - amelyen király István akadémikus részvételével a magyar tudósküldöttség is részt vett - Pjotr Fedoszejev akadémikus, a szovjet tudományos akadémia alelnöke megnyitójában méltatta proletárforradalmunk szerepét a nemzetközi munkásmozgalomban. a 60. évforduló alkalmából szürös mátyás, hazánk moszkvai nagykövete megkoszorúzta a kommunista párt és a szovjet állam megteremtőjének, Vlagyimir Iljics Leninnak a mauzóleumát. nagykövetségünk elhelyezte a megemlékezés és a kegyelet virágait a magyar munkásmozgalom kiemelkedő alakjának, Landler Jenőnek a Kreml falában lévő sírjánál is. bensőséges megemlékezés színhelye volt a moszkvai Novogyevicsi temető is, ahol a tanácsköztársaság, a magyar munkásmozgalom több nagy alakja nyugszik.

a történelmi esemény előtt tisztelő megemlékezések - köztük a Lenin muzeumban bemutatott emlékkiállítás -, a szovjet politikusok, tudósok beszédei, cikkei bemutatják a szovjetunió és Magyarország közötti sokoldalú együttműködést is, amely az októberi forradalomban gyökerezik, s a forradalmi testvériség, valamint proletáregység hagyományaira épül. ebben a szellemben méltatják 1919 magyarországi eseményeit méltó helyen és nagy terjedelemben a központi szovjet lapok, a Pravdában, a Komszomolszkaja Pravdában, a Trudban és a Krasznoj Zvezdában megjelent írások a történelmi áttekintést a szocialista Magyarország építésének, a két ország testvéri barátsága eredményeinek bemutatásával ötvözik. nagy műsoridőt szentelt a magyar nép kiemelkedő ünnepének a szovjet rádió, a televízió pedig negyedórás interjú közvetített Németh Károlyval, az MSZMP politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával. az izvesztija apró antalnak, az országgyűlés elnökének cikkét közölte a jubileum alkalmából.

/folyt.köv./

19.50/p

-45-

22⁰⁶ UG

bb. 56./ üdvözlő táviratok.....2. folyt/p

a többi szocialista ország fővárosában is kiemelt események fémjelezték a magyar proletárhatalom 60. évfordulóját. a belgrádban, berlinben, bukarestben prágában, szófiában, varsóban megtartott megemlékezéseken a politikai és a társadalmi élet sok kiemelkedő személyisége vett részt. dokumentum-kiállítások, valamint a korszak magyar forradalmi költészetének, képzőművészeti és zenei alkotásainak bemutatói idézték fel, hozták közelebb a szocialista országok lakóihoz a történelemformáló eseményeket. berlinben és varsóban a tanácsköztársaságnak szentelt történelmi konferenciát tartottak. vezető kutatók részvételével a többi megemlékezéshez hasonlóan a tudósok is leszögezték: 1919 európaijának proletáriátusa saját ügyének tekintette a tanács hatalomért folytatott küzdelmet. ezt a megállapítást támasztja alá egyebek között a magyar és a német munkásmozgalom korabeli kapcsolatainak bemutatásával, az ugyancsak berlinben megnyitott, gazdag dokumentum-anyagot tartalmazó tanácsköztársasági emlékkiállítás.

jugoszláviában a vajdasági kommunista szövetség tartományi bizottsága elnökségi ülésen méltatta a jubileumot. az újvidéki forradalmi muzeumban dokumentum-kiállítás nyílt, muraszombaton pedig a jugoszláv és a magyar történészek tudományos konferencián emlékeztek a 60 év előtti eseményekre.

számos tőkés és fejlődő országban is megemlékeztek a magyar világraszóló harcáról. a hazánk felszabadulásának évfordulója alkalmából hagyományosan sorra kerülő magyar napokat finnországban az idén összekötötték a magyar tanácsköztársaság jubileumáról való megemlékezéssel. az északi ország több nagyvárosában díszünnepségek, hangversenyek, az első magyar proletárhatalom megalakulását bemutató kiállítások sorra születtek a finn emberekhez. emlékünnepséget tartottak a bécsi collegium hungaricumban, londonban pedig a magyar nagykövetség ünnepi filmbemutatót tartott az évforduló alkalmából. etiópia fővárosában, addisz ababában külképviseletünk sajtótájékoztatója, a városházán pedig fotókiállítás szökött a jubileumról. az etióp rádió és televízió ugyancsak megemlékezett történelmünk kimagasló eseményéről.

a szocialista országok sajtója kiemelkedő teret szentelt a magyar munkásság küzdelmének a korabeli nemeztközi politikai, gazdasági helyzetnek, s a tanácsköztársaságra gyakorolt hatása elemzésének. romániában a scinteia és a magyar nyelvű előre, dicsőséges fejezet a forradalmi magyar munkásmozgalom történetében, címmel közölt méltatást. az ndk és jugoszlávia sajtója is megkülönböztetett figyelmet tanúsított az 1919-es magyarországi eseményeknek. a tőkés országok kommunista és munkáspártjainak sajtóorgánimai - köztük a nyugat-berlini die wahrheit, a londoni morning star és a belga drapeau rouge - méltatást közölt.

/mti/
20.00/p

22⁰⁸ UC

-46-

bb. 57. novemberben: szovjet színházi fesztivál magyarországon - a szovjet kulturális minisztérium színházművészeti küldöttségének sajtótájékoztatója

t/mir/rj bc ie

1979. március 2.

harmincnégy magyar író 43 színműve szerepel ezekben a napokban - hetekben a szovjetunió több mint 120 színházának műsorán. közülük csaknem 20 darabot először mutatnak be a szovjetunióban, május 24-ig tartó magyar színházi fesztivál rendezvényein - jelentette be szerdán a royal szállóban megtartott sajtótájékoztatón anatólij danyilov, a szovjetunió kulturális minisztériuma színházi főosztályának helyettes vezetője, aki szovjet színházi küldöttség élén tárgyalt budapestben a magyar-szovjet színházi kapcsolatok továbbfejlesztéséről.

a szovjetunió-beli bemutatók már januárban megkezdődtek, többségét azonban áprilisban tartják - mondotta. a fesztivál rendezvényeibe a szovjetunió valamennyi köztársasága bekapcsolódik, s így a szemle május 15-én kezdődő záró hetéig 15 szovjet szocialista köztársaság 126 színházának nézői ismerhetik meg a magyar színházi élet klasszikus és mai, modern darabjait.

a szemle májusi zárórendezvényének idején egy héten át mind a 126 színház magyar darabokat játszik majd, s a fesztiválnak magyar vendégei is lesznek: a madách színház tárulása a moszkvai akadémiai vahtangov színházban május 23-án lép fel. a zárónét eseményein résztvevő magyar delegáció tagjai pedig moszkva hét legnagyobb színházán kívül egyebek között a leningrádi, a minszki, a rigai, a vilniuszi, a taskenti és a bakui színházak előadásait is megtekinthetik. május 24-án és 25-én a szovjet színházművészeti szövetség moszkvai székházában rendeznek elméleti konferenciát - csaknem 100 szovjet és magyar színházi szakember részvételével - a színház és a korszerűség kérdéseiről. a fesztivál alkalmából bemutatott magyar darabok előadásait külön szakmai zsűri bírálja el, és tíz díjat ítélnek majd oda a legjobb rendezői munkáért, huszat a legjobb színészi alakításért, s külön díjaznak a legjobb díszlettervezői munkákat is.

/folyt.köv./

20.20 rj

-47 -

22²⁵ UC

bb. 57. /novemberben... 1. folyt./rj

szovjet vendégeink a sajtótájékoztatón elmondották azt is: viszonzásként ez év november 1-től 15-ig a magyar színházakban rendeznek szovjet színházi szemlét, amelyen a magyar társulatok mutatják be a legnépszerűbb klasszikus és mai szovjet darabokat. az előzetes tervek szerint a budapesti közönség a moszkvai szatira színház vendéggjátékát is láthatja majd. a rendezvényt sorozat befejezéseként 1980 elején újabb szakmai találkozóra ülnek össze budapesti a magyar és a szovjet színházi szakemberek.

a sajtótájékoztatón a szovjet színházi küldöttség tagjai hangsúlyozták azt is, hogy az utóbbi időben a szovjetunióban egyre erőteljesebb az érdeklődés a magyar kultúra, s ezen belül a magyar színházi élet iránt. a szovjet rendezők ezért is vállalják szívesen a magyar szindarabok bemutatását. a nagyszabású rendezvényt sorozatok, szemlék tehát a szovjet közönség növekvő érdeklődését, igényét elégítik ki, s ugyanakkor jelentős mértékben hozzájárulnak a magyar és a szovjet színházi társulatok közötti kapcsolat elmélyítéséhez is. /mti/

bb. 58. elhunyt nagy józsef magyar internacionalista

t/k/bc/rj ie 1979. március 21.

életének 83. évében szívroham következtében budapesti elhunyt nagy józsef egykori magyar internacionalista, aki az mszbt meghívására leningrádból érkezett hazánkba a magyar tanácsköztársaság kikiáltása 60. évfordulójának ünnepségeire. nagy józsef elvtárs személyében a munkásmozgalom olyan kiemelkedő harcosát veszítettük el, aki több mint hat évtizeden át munkálkodott a magyar és a szovjet nép történelmi barátságának elmélyítésén.

x x x

nagy józsef elvtárs 18 évesen a bihar megyei báránról került az első világháború orosz frontjára, ahol hadifogságba esett. a szamarkandi hadifogoly-táborból 1919-ben lépett az ötödik internacionalista ezred soraiba. a fiatal szovjet hatalom védelmében buharában és közép-ázsia más vidékein harcolt. az intervenció leverése után petrográdban telepedett le. különböző beosztásokban pártmunkásként dolgozott, majd a nagy honvédő háború idején fegyverrel vett részt leningrád védelmében. a háborút követően nyugdíjba vonulásáig technikai igazgatóként dolgozott.

a magyar szovjet baráti társaság
országos elnöksége

/mti/

20.25 rj

22³⁰ UG

-48 -

bb. 59. vit-dokumentumfilm bemutatója

rj ie 1979. március 21.

szerdán este tartották a hasta manana című, a xi. világ ifjusági és diák találkozó eseménysorozatáról szóló 90 perces dokumentumfilm ünnepi bemutatóját a magyar kereskedelmi kamara székházában. a filmet a mafilm kisz-szervezetének fiataljai készítették, rendezője almási tamás, operatőre máriássy ferenc. a bemutatón megjelent hmaróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz kb első titkára. /mti/

bb.60. kiegészítés a mai bb.56.sz. hírünkhöz /üdvözlő táviratok.../

ie/p ie 1979. március 21.

a 2. folytatás első bekezdése után kérjük a következő szöveget beiktatni:

a vietnami főváros nemzetközi klubjában hazánk hanoi nagykövete adott az évforduló alkalmából filmkötélt, amelyen a vietnami kommunista párt és a kormány több vezetője is megjelent.

/mti/

bb.61. a belföldi főszerkesztőségek hireinek jegyzéke szerdán 14 órától zárásig

rj ie 1979. május 21.

26. gyermekalkotások a lengyel kultúrában
27. németh károly
28. elhunyt pethes ferenc színművész
29. előtérben a gyártmányfejlesztés
30. könnyebb munkával több cipő
31. diákkörök orsz. konf. /4.sz. jrv./
32. színjátzó együttesek dorogon
33. dízdoktoravatás /5.sz. jrv./
34. lengyel nőtanács /6.sz. jrv./
35. horizont kisáruház
36. új magyar paprikafajták
37. műszaki tanácskozás uzsán
38. havasi ferenc látogatása
39. katona imre
40. kisz-díjak /7.sz. jrv./
41. nagy balogh emlékkiállítás
42. betongyár pecsett
43. kistermelő utcaja
44. czinke ferenc és radics istván
45. magyar néphadsereg ünnepség
46. hont ferenc temetése
47. tanácsköztársaság filmművészetéről konf.
48. a világ közvéleménye
49. a csepeliek köszönete kitüntetésért
50. dr. ficsor mihály

/folyt.köv./

bb. 60. / a belföldi... 1. folyt./rj

- 51. internacionalisták találkozója
 - 52. családpolitikai fórum
 - 53. veled vagyunk vietnam
 - 54. időjárásjelentés
 - 55. a tanácsköztársaságra emlékezik az ország /8. sz. /01- /
 - 56. üdvözlő táviratok
 - 57. szovjet színházi fesztivál
 - 58. elhunyt nagy józsef
 - 59. vit-dokumentumfilm
 - 60. kiegészítés
 - 61. hírjegyzék
- /mti/

-. -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: bajnok zsolt
szerkesztette: halasi györgy és izzák erika

21.30 rj

- 50 - -

22⁴⁰ UG

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

c s ü t ö r t ö k

bb. 1. automata hibakereső - biztonságosabb telefonösszeköttetés

1/kg/s/rj pp 1e

1979. szeptember 22.

jelentősen javul a telefonösszeköttetés biztonsága a magyar szabadalom alapján, a posta kísérleti intézetben kifejlesztett automata berendezésnek a felhasználásával. a készülék a beprogramozás szerint vonalvizsgálatot tart, s jelzi a zavart. egy nap alatt 1500 vonal ellenőrzését látja el.

a telefonösszeköttetés üzembiztonságának vizsgálata a jelenlegi ellenőrzéssel hosszadalmas, munkaigényes feladat, ráadásul az időlegesen fellépő hibák sokszor ki sem deríthetők. ez is hozzájárul, hogy gyakran bosszankodunk a sikertelen tárcsázás miatt. a statisztika szerint a hívások mintegy 20 százaléka eredménytelen marad. a vonalak biztonságának fokozására az intézet olyan készüléket fejlesztett ki, amely az egymástól eltérő rendszerű postai telefonberendezések mindegyikénél egyaránt alkalmazható. az automata két részből áll, ezek akár több száz kilométernyi távolságból is önműködően felhívják egymást, s regisztrálják az esetleges üzemzavarokat.

/folyt.köv./

- 1 -

UG